GATIS
POLNI ENERGIJE
((080 2802))

RADIO ROBIN
... najbolj poslušan radio v Vipavski dolini
100 MHz / 99.5 MHz
www.robin.si

eMundia
www.emundia.si

MLINOTEST
– 1867 –

Petek, 24. september 2021 • številka: 234 • 10.000 izvodov • e-pošta: info.latnik@gmail.com • www.mojaobcina.si/ajdovscina/org/latnik.html

prvi zgornjevipavski časnik **latnik**

V Garažo po znanje in izkušnje

Garaža je – garaža, z vsem kar sodi vanjo: delovnim pultom, orodji, stroji, pa tudi izkušenimi mojstri – študenti tehničnih smeri – ki bodo z veseljem delili svoje znanje. Program je namenjen osnovnošolcem zadnje triade in dijakom, ki bodo v Garaži dobili različna znanja in izkušnje. Pridružite se zagnanim in podjetnim mladim, ki ustvarjajo skupnost navdušencev nad znanostjo in tehnologijo – Garaža se odpira 1. oktobra.

Znanje brez meja

Noč bo svojo moč pokazala tudi v Ajdovščini, v Dvorani prve slovenske vlade, na trgu pred njo in v Pilonovi galeriji. Danes, 24. septembra, vabljeni na znanstvene dogodivščine ustanove Hiša eksperimentov. Hkrati se v avli dvorane odpira razstava Tehniškega muzeja Slovenije, Znanje brez meja, ki bo v Ajdovščini gostovala še ves mesec. Razstava osvetljuje pozitivni vpliv migracij na družbo ter poskuša prikazati tesno povezanost med tehniško in znanstveno dediščino na eni strani ter kulturno in nacionalno identiteto na drugi. Predstavljeni so uspešni posamezniki z različnih polj znanosti in tehnologije, ki so se priselili ali zapustili slovensko etnično ozemlje od 16. stoletja do danes.

Vabljeni na današnje znanstvene dogodivščine in še ves mesec na ogled razstave!

KMEČKA TRŽNICA V AJDOVŠČINI
SOBOTA, 9. oktober, od 8. do 12. ure
Trg 1. slovenske vlade Ajdovščina
Info: TIC Ajdovščina, 05 36 59 140

Jurčki in lisičke

Leto 2021 se preveša v zadnje četrtletje, toda že doslej si je prislužilo oznako – katastrofično! Ne samo zaradi korone, narava se je še dodatno zarotila proti nam, najprej s pozebo, nato s sušo. Sadje smo lahko 'obirali' le po trgovskih policah (seveda tuje in dražje), še celo 'neumnih' kmetov, da bi imeli debel krompir, je bilo po deželi malo. Hud udarec je doživelo po vipavskih gričih obujeno oljkarstvo, menda zaradi šoka, ki da so ga uboge oljke doživele ob prehitri menjavi temperaturnih ekstremov. Tako je edina svetla točka celotne letine – grozdje! Kot obliž Vipavski dolini in njeni 'paradni disciplini'. Tudi ni bojazni, da naši vrli vinarji ne bi iz dobre surovine znali iztisniti imenitne kapljice. Ki tam okrog Martina »up budi« in kar letos še toliko bolj potrebujemo! A kaj ko je vladni gromovnik zidanice (ne hrame!) obsodil za lansko hitro širjenje korone. Letos je seveda drugače – imamo PCT pogoje! Je pa najbrž vsem jasno, da hramski PCT ne obstaja.

Zanimivo je, kako se je uporaba kratice PCR na hitro prevesila v korist PCT, so pa vmesno fazo v tem poletnem oknu izjemno uspešno izkoristila številna naša društva. Prava eksplozija dejavnosti (od izletništva do kulture in športa) se odraža v tokratnem Latniku.

Narava je škrtarila tudi z gozdnimi sadeži, kar se lepo odraža na družbenih omrežjih, saj so se le redki pohvalili s fotkami jurčkov ali lisičk (če niso vzbujali skomin s starimi posnetki). Jurčki in lisičke so se v prenesenem pomenu za hip pojavili ob sprejemanja zakona, ki naj bi ščitil poslance pred žalitvami (medijsko ga je zasenčil prav PCT). Globa se povzpne celo do 'jurčka' in če ga ne plačaš, znajo škrkniti lisi(čk) e. Še en dokaz več, da je lahko beseda močnejša od orožja (prosto po Leninu) – za žalitev torej jurčka, za granitno kocko v parlament pa nič (le ustrezno zamaskiran moraš biti, kar pa smo danes takorekoč vsi). Izruvane kocke pokrije občina, razbite šipe država.

Je pa zadnja moča gobarjem vendarle vlila nekaj upanja in če bo še luna mila, se morda srečamo v gozdu (kjer PCT ni potreben).

Rudi Lovec

Poklon primorski himni na Križni Gori

Veteranske in domoljubne organizacije so 4. septembra na Križni Gori priredile slovesnost v spomin na nastanek Vstajenja Primorske. Besedilo za primorsko himno je pred 77. leti vzniknilo prav na planoti nad Colom. Udeležence pohoda in slovesnosti je na sobotno dopoldne pozdravil tudi župan, Tadej Beočanin, slavnostni govor je pripravil Angel Vidmar, podpredsednik Združenja Sever.

Ob 77. obletnici nastanka primorske himne Vstajenje Primorske je na Križni Gori potekala slovesnost, ki je na sočno sobotno dopoldne privabila lepo število pohodnikov in obiskovalcev. Občina Ajdovščina se je primorski himni s postavitvijo kamnitega obeležja na Križni Gori poklonila pred osmimi leti. Avtor besedila na obeležju je Franc Černigoj, podobo na kamnu je oblikovala Silva Karim, obeležje pa je izdelala skupina kamnosekov iz Manč. »Tu je vzklilo Vstajenje Primorske, pesem s čudežno in stvariteljsko močjo … Blizu tu je rob in vrh. Ob zori z njega zrl Zorin je zemlje naše Kras: dolino morje naše in naš Kras,« so verzi, vklesani na kamnito obeležje, ki priča o nastanku primorske himne prav na območju naše občine. Planota je s svojo mogočnostjo in prostranostjo navdahnila Leva Svetka - Zorina, avtorja besedila Vstajenja Primorske, ki je prav na Križni Gori zapisal simbolne verze, ki še dandanes zadonijo na skorajda vsaki domoljubni slovesnosti. Letošnjo obeleževanje je popestril bogat kulturni program, ki so ga oblikovali oktet Castrum, kantavtorica Eva Hočevar in povezovalka in recitatorka Manuela Polanc, številčna je bila tudi udeležba praporščakov. Slovesnosti se je udeležil tudi Tadej Beočanin, ki je v svojem nagovoru med drugim izpostavil: »Še kako smo lahko ponosni, da je besedilo pesmi, ki tako veliko pove o Primorski, nastalo prav na območju ajdovske občine. Spominja nas, da se je primorsko ljudstvo v veliki stiski, ki jo je doživljalo pod fašizmom, združilo in poenotilo v želji po svobodi.« Osrednji govornik, Angel Vidmar, podpredsednik Združenja SEVER, pa je dodal, da je z Zorinovim tekstom nastala himna, ki zavednega Primorca, zavednega Slovenca ne pusti ravnodušnega: »Pesem, ki nikomur ne želi nič slabega, govori le o tem, koliko hudega in koliko krivic je moral pretrpeti predvsem primorski narod pod italijanskim fašističnim škornjem in nas na koncu navdaja z upanje, v boljše čase, da smo lahko z dvignjeno glavo stopili novim zmagam naproti za dokončno zmago nad fašizmom in nacizmom.« Zbrane je nagovoril tudi Božo Novak, predsednik NOB Ajdovščina-Vipava in spomnil na pomembnost prenašanja vrednot naših prednikov tudi na vse prihodnje rodove.

Praznik vrnitve Primorske k matični domovini

15. septembra leta 1947 je bila uveljavljena pariška mirovna pogodba z Italijo, ki je velik del Primorske vrnila nazaj Sloveniji. 15. september je zato pomemben dan v prazničnem koledarju Primork in Primorcev. Letošnja proslava ob prazniku vrnitve Primorske k matični domovini je že nekaj dni pred praznikom, v soboto, 11. septembra, potekala v Idriji. Udeležil se jo je tudi župan Tadej Beočanin.

Proslavo so krasile zastave vseh primorskih občin.

Vsebina proslave, ki jo je režiser in scenarist Dušan Moravec združil pod sloganom Tujega nočemo, svojega ne damo, je nosila simbolno sporočilo. "Za proslavo sem si izposodil Vorančev slogan Tujega nočemo, svojega ne damo, a z vprašajem na koncu. Ali res svojega ne damo, glede na to, kaj vse smo v preteklosti že našega nekritično razprodali? A če česa, potem Primorske ne damo. In tudi zato so proslavo soustvarili kulturni ustvarjalci z idrijsko-cerkljanskega dela Primorske," je poudaril. Osrednji praznični govor je pripravila mlada znanstvenica, Idrijčanka na študiju v ZDA, Nina Leskovec, ki se je v program proslave vključila preko video-povezave: "Poleg tega, da sem ponosna Idrijčanka, sem ponosna tudi na to, da sem v tujini izobražena in trenutno v tujini živeča Slovenka ter aktivna članica skupnosti ameriško-slovenske izobraževalne fundacije ASEF, v kateri se trudimo povezovati Slovence, živeče doma in tiste študirajoče oziroma delujoče v tujini, ter povečevati pretok znanja, predvsem pa bogatiti slovensko zakladnico znanja.« Idrijski župan Tomaž Vencelj je v uvodnem nagovoru izrazil ponos, da osrednjo proslavo ob državnem prazniku gostita občini Idrija in Cerkno, ki že več kot pol tisočletja pomembno bogatita Primorsko s svojimi naravnimi lepotami ter svetovno priznano tehnično in kulturno dediščino ter uspešnim gospodarstvom. Predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Idrija-Cerkno pa je preletel najpomembnejše zgodovinske mejnike ter poudaril kako pomembno je ohranjati spomin.

Proslavo so si zaradi zdravstvene situacije »v živo« ogledali le vabljeni gostje, med njimi tudi predsednik RS Borut Pahor. Prazničnega dogodka v Idriji se je udeležil tudi župan Tadej Beočanin, ki je na praznični dan vsem Primorkam in Primorcem, občankam in občanom čestital ob skupnem prazniku, ki simbolizira enotnost in složnost primorskega ljudstva v želji po združitvi, enakopravnosti, svobodi. »Primorska je dežela trpežnih, odločnih in pogumnih ljudi, ki že tedaj niso klonili pred raznarodovanjem, nasiljem, trpinčenjem … Klena volja in želja po ohranitvi, kar je našega, jih je utrdila v prepričanju, da pripadajo skupnosti, ki ima bodočnost,« je v svojem voščilu zapisal župan.

Predstavitev knjige o prvi svetovni vojni na gornjem Vipavskem bo 28. septembra v Dvorani prve slovenske vlade

Knjigo »BOG DAL KONEC TE GERDE VOJNE! OBDOBJE PRVE SVETOVNE VOJNE NA ZGORNJEM VIPAVSKEM« bo Lavričeva knjižnica Ajdovščina v sodelovanju z Razvojno agencijo ROD Ajdovščina predstavila v Dvorani prve slovenske vlade v torek 28. septembra 2021 s pričetkom ob 18.30.

Razlog je veliko zanimanje za monografijo, ki je začela nastajati ob stoti obletnici konca prve svetovne vojne s ciljem nadgraditi že objavljene publikacije in prispevke v strokovnih revijah ter dopolniti poznavanje časa pomanjkanja, strahu in smrti na območju zaledja Soške fronte. Skozi Vipavsko dolino in Ajdovščino so se zgrinjale vojaške enote na fronto, v obratni smeri so prihajali begunci in ranjenci, tod so potekale oskrbovalne poti, tu je začasno delovala oblast. Na 403 straneh so zbrani prispevki Draga Sedmaka, Lilijane Vidrih Lavrenčič, Valterja Likarja in Franca Korena, ki zajemajo območja ajdovske in vipavske občine. Monografija je opremljena s številnimi fotografijami gornje Vipavske doline, kakršna je bila pred stoletjem in več. Izdali in založili sta jo Lavričeva knjižnica Ajdovščina in Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina v okviru projekta sodelovanja lokalnih akcijskih skupin Pot miru – dediščina prve svetovne vojne. Izdajo sta podprli občini Ajdovščina in Vipava.

Obiskovalci morajo izpolnjevati PCT pogoje.

Z vladnimi predstavniki o razvoju šolske infrastrukture, gradnji vodovoda in novi stavbi Policijske postaje

V okviru obiska regije so se 9. septembra v Ajdovščini mudili vladni predstavniki, s katerimi se je srečal tudi župan Tadej Beočanin. Z državnim sekretarjem Marjanom Dolinškom je beseda tekla o nadaljevanju vlaganj v šolsko infrastrukturo, minister Vizjak je naznanil potrditev sofinanciranja izgradnje vodooskrbnega sistema Hubelj – Skuk, v Ajdovščini pa se obeta tudi nova stavba Policijske postaje, Pismo o nameri za izgradnjo sta podpisala minister Aleš Hojs in župan Tadej Beočanin.

Vlada se je 9. septembra v sklopu obiska Goriške regije mudila tudi v Ajdovščini. V dopoldanskem času je župan Tadej Beočanin v prostorih občinske uprave sprejel državnega sekretarja v kabinetu predsednika Vlade RS Marjana Dolinška, s katerim sta spregovorila nadaljnjih vlaganjih v šolsko infrastrukturo na Ajdovskem. Največji zalogaj je gradnja 20-oddelčnega vrtca na Policah, za katero si Občina s strani države obeta dodatno sofinanciranje. Državni sekretar si je v družbi poslanca Andreja Černigoja ogledal tudi našo največjo osnovno šolo – OŠ Danila Lokarja, v kateri se obeta gradnja gimnastične dvorane, za katero je uspela Občina pridobiti več kot milijon evrov državnih sredstev. Državni sekretar je v družbi župana in poslanca obiskal tudi Srednjo šolo Veno Pilon Ajdovščina, kjer mu je ravnatelj Andrej Rutar predstavil zaključene investicije v izgradnjo sončne elektrarne in ureditev okolice šole. Večja vlaganja, za katere si obetajo državno pomoč, načrtujejo tudi v prihodnje – obeta se prenova kuhinje in energetska sanacijo šole. Nad samoiniciativnimi prizadevanji za vsestranski razvoj šolske infrastrukture in nasploh celotne urejenosti šolskega kompleksa je bil državni sekretar navdušen: »Moji vtisi z današnjega srečanja so pozitivni, nisem pričakoval tako velikega in dovršenega kompleksa srednje in osnovne šole ter vrtca. Celoten šolski okoliš je navdihujoč, vse pobude o širitvi in dograditvi sem vzel na znanje in prepričan sem, da bo znala Občina pripraviti projekte, ki jih bo uspela skozi državne razpise tudi čim prej realizirati,« je strnil vtise po končanem obisku.

Popoldan nas je na vodarni pri Izviru Hublja obiskal tudi minister za okolje in prostor Andrej Vizjak, kjer mu je direktor KSD Ajdovščina Luka Jejčič predstavil objekt vodarne. Sledilo je delovno srečanje, na katerem je bilo največ govora o veliki in pomembni naložbi na Ajdovskem, to je gradnja vodooskrbnega sistema Hubelj-Skuk. Za 6,3 milijona vredno investicijo bo Občina povezala vodovod Hubelj in Skuk ter vodo iz sistema vodovoda Gora pripeljala vse tja do Hrušice. Služba vlade za razvoj je že odobrila sofinanciranje projekta s strani EU in države – dobre tri milijone bo prispevala EU, pol milijona država, 2,7 milijona pa Občina. Minister je predstavil tudi načrte in razpise, ki jih bo ministrstvo izvedlo še v tem letu. To je velika spodbuda za projekte, ki jih v občini še pripravljamo, je ob tem povedal župan Tadej Beočanin in napovedal, da bo Občina na načrtovani razpis ministrstva prijavila izgradnjo vodovoda in kanalizacije v Stomažih.

Še pred srečanjem v Novi Gorici, na katerem se je razpravljalo o perspektivah in razvoju Goriške regije, so se v sejni sobi sestali predstavniki ministra za notranje zadeve, na čelu z ministrom Alešem Hojsem, generalnim direktorjem Policije Antonom Olajem, gostja srečanja je bila tudi poslanka Eva Irgl, prisotni so bili še predstavniki ajdovskega občinskega sveta in uprave Občine Ajdovščina. Sledil je slovesen podpis Pisma o nameri za izgradnjo nove Policijske postaje v Ajdovščini, s katerim sta se Ministrstvo za notranje zadeve in Občina Ajdovščina zavezala k medsebojni pomoči in sodelovanju. Policijska postaja Ajdovščina bo zrasla na območju Logističnega centra Ajdovščina, kjer bodo na enem mestu združene pomembne službe zaščite, reševanja in pomoči. S pridobivanjem gradbenega dovoljenja se bo pričelo že v tem letu, prva lopata pa bo zakopana v letu 2022.

Na ogledu Ajdovskih podjetij sta se mudila tudi minister za finance, mag. Andrej Šircelj in minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Podgoršek. Minister Matej Tonin je v sklopu vladnega obiska z direktorjem podjetja Pipistrel Ivom Boscarolom podpisal dogovor o preizkušanju Pipistrelovih letal za potrebe Slovenske vojske. Kar dva ministra – Janez Cigler Kralj in Mark Boris Andrijanič pa sta bila na ogledu Doma starejših občanov Ajdovščina.

Obisk vlade je prinesel kar nekaj dobrih izhodišč, na katerih bomo složno gradili visoko kakovost bivanja in s tem krepili skupnost, prijazno vsem občankam in občanom, je po koncu visokega obiska še povedal župan Tadej Beočanin.

Kmalu pričetek gradnje vodooskrbnega sistema Hubelj-Skuk

Tik pred izvedbo je ena večjih naložb v oskrbo s pitno vodo na Ajdovskem – gradnja vodooskrbnega sistema Hubelj-Skuk. Na novo bo na javni vodovod priključenih 400 gospodinjstev. Občina bo s 6,3 milijona evrov vredno investicijo povezala vodovod Hubelj in Skuk ter vodo iz sistema vodovoda Gora pripeljala vse tja do Hrušice. Dela se bodo pričela že prihodnji mesec.

V prvih dneh septembra je s strani Službe vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko prispela odločitev o sofinanciranju projekta Celovito hidravlično uravnoteženje vodooskrbnega sistema Hubelj-Skuk, s katerim bo Občina zagotovila dobrih 17 kilometrov vodovoda in višje standarde pri oskrbi z zdravo pitno vodo za skoraj 17 tisoč prebivalcev. Na novo se bo na vodovod priključilo 400 gospodinjstev. Za eno izmed največjih investicij v oskrbo s pitno vodo smo uspeli iztržiti dobre tri milijone evropskih sredstev, pol milijona bo prispevala država, 2,7 milijona pa dodal občinski proračun. V okviru projekta bo zgrajen nov vodohran pri vodarni Hubelj z zmogljivostjo do 3000 kubičnih metrov vode, 2,8 kilometra dolg vod bo povezal vodarno pri Hublju in zajetje Skuk nad Lokavcem, speljan pa bo tudi nov cevovod od Cola do najbolj vzhodnega dela občine. Nova investicija bo veliko doprinesla predvsem prebivalcem KS Podkraj – zagotovila bo zdravo in kakovostno pitno vodo prek navezave na vodovod Gora in zajetji Skuk ter Hubelj. Voda bo speljana vse do Stare pošte v zaselku Hrušica. Projekt je bil z vidika projektne in tehnične zasnove izjemno zahteven in obsežen, pove vodja oddelka za gospodarstvo in razvojne zadeve Janez Furlan ter ob tem pojasnjuje: »S to investicijo bomo uspeli zagotoviti dovoljšne zaloge pitne vode tudi v primeru okvar v vodarni, hkrati pa se bo optimiziralo delovanje vodarne – nadvse pomembna je tudi povezava Hubelj Skuk v skupni sistem, še posebej v primeru izpada ali onesnaženja … Zdravo pitno vodo pa bomo pripeljali tudi na območje KS Podkraj, kjer se ljudje s pitno vodo oskrbujejo iz več krajevnih vodovodov, ki so delovno v upravljanju lokalnih vodnih skupnosti in zasebnikov, delno pa javnega podjetja.« Občina mora zgolj še končati postopek izbire izvajalca, pričetek del je predviden že prihodnji mesec.

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

»Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Kohezijskega sklada.«

Štipendije za dijake in študente

Objavljen je Javni razpis za dodelitev občinskih štipendij, štipendij za lokalno pomembne in deficitarne poklice ter nagrad za izjemne dosežke in uspehe. Na voljo so 4 štipendije za deficitarne poklice ter 10 občinskih štipendij za dijake in študente iz socialno in ekonomsko šibkih družin. Razpis je odprt do 8. oktobra.

Občina Ajdovščina vsako leto s štipendiranjem dijakov in študentov spodbuja izobraževanje za lokalno pomembne ali deficitarne poklice ter vzpostavlja enake možnosti za izobraževanje vseh dijakov in študentov. Ob tem nagrajuje tiste, ki dosegajo izjemne dosežke na področju znanosti, kulture, umetnosti ter izobraževanja. V letošnjem letu je deficitarnih poklicev 9, prednosti pri pridobivanju štipendije imajo študentje medicine. Poleg zdravnikov družinske medicine, ginekologije in pediatrije se na trgu kaže vse večje povpraševanje po poklicih s področja strojništva, elektrotehnike, mehatronike in gradbeništva. Višina štipendij za lokalno pomembne ali deficitarne poklice mesečno znaša 122,91 € za dijaka in 256,06 € za študenta. Višina občinske štipendije prinese dijaku 35,85 € mesečno, študentu pa 71,70 €. Več podrobnosti o pogojih do upravičenosti in višini sredstev je na voljo v razpisni dokumentaciji, ki je objavljena na spletni strani Občine Ajdovščina www.ajdovscina.si. Rok za oddajo vlog je petek, 8. oktobra.

Garaža odpira svoja vrata

V mesecu oktobru bo v Ajdovščini zaživel nov mentorski program. Ideja o brezplačnem programu se je porodila pri študentih tehničnih smeri, ki želijo mladim ponuditi možnost osvajanja novega znanja izven šolskih okvirov. Program bo potekal enkrat na teden, v popoldanskem času na Vilharjevi ulici v Ajdovščini. Namenjen je učencem zadnje triade OŠ in dijakom SŠ. Prijave so v teku!

Program Garaža zajema delovni prostor, kjer bodo na voljo različna orodja za ročno in strojno izdelavo izdelkov, strokovno mentorsko vodenje ter predajanje znanja, ki v mladih spodbuja kreativno mišljenje in jih hkrati povezuje z lokalnim gospodarstvom. Učenci zadnje triade osnovne šole ter dijaki srednjih šol bodo s projektom spoznavali različne pristope dela – od načrtovanja do izdelave praktičnega izdelka. Učenci se bodo lahko srečali z več dejavnostmi: na voljo bo obdelava različnih materialov, kot so les, kovina in plastika, izdelava elektronskih vezij, modeliranje in delo s 3D tiskalnikom, avtomatizacija s sistemi Arduino in Red Pitaya, programiranje, spoznavanje osnovnih fizikalnih, biokemijskih in kemijskih principov. Na ta način se bodo učenci naučili narediti tisto, kar si bodo sami zaželeli ter tako pridobili dragoceno izkušnjo, ki je bistvenega pomena in v veliko pomoč pri usmeritvi in načrtovanju njihove poklicne poti, pojasnjujejo v Zavodu BETA. Brezplačen program Garaža bo potekal enkrat na teden, v popoldanskem času na Vilharjevi ulici v Ajdovščini in se bo izvajal pod prostovoljnim mentorstvom študentov tehnični smeri. Medse vabijo učence zadnje triade OŠ in dijake. K sodelovanju vabijo tudi mentorje, ki v programu sodelujejo prostovoljno. Trenutno jih v programu sodeluje pet, medse pa vabijo nove moči: »Iščemo izkušene ljudi, ki so pripravljeni svoje znanje prenašati mlajšim generacijam. Kot mentor daš na preizkušnjo vse svoje sposobnosti, saj si v nenadzorovanem okolju izpostavljen novim idejam in praksam. Razmišljati moraš izven okvirjev, tako da lahko skupina otrok, ki jo vodiš, uspešno doseže zastavljene cilje, « je povedal Timotej Lemut, eden izmed mentorjev, sicer doktorski študent teoretične fizike, in dodal, da so na idejo po vzpostavitvi Garaže prišli z željo ponuditi mladim nekaj več: »Spodbudilo nas je predvsem dejstvo, da je izobraževalni sistem zastarel. Šolstvo tako po učnih metodah kot po tematikah trenutno ignorira velik del znanosti in tehnologije 20. in 21. stoletja. Povsem razumljivo je, da se šolski sistem spreminja z zamikom glede na nova znanstvena odkritja in tehnološke izume, a ker ni na obzorju nobenih konkretnih sprememb, smo se odločili da poskusimo stanje, kolikor je pač v naši moči, izboljšati s programom Garaža.«

Pridružite se ambicioznim mladim, ki ustvarjajo skupnost ustvarjalcev in navdušencev nad znanostjo in tehnologijo, kar bo v Ajdovščini okrepilo že tako trdno zasnovano povezovanje med izobraževalnimi ustanovami, obrtniki in podjetji, Garaža pa bo igrišče za ustvarjanje in preizkušanje novih idej. Vpis v program poteka prek elektronske pošte: institut@zavod-beta.si ali na telefonski številki: 031 316 115. Vpisati pa se bo mogoče tudi na sami lokaciji (Vilharjeva 20), ob otvoritvi Garaže, 1. oktobra. Garažo najdete tudi na socialnem omrežju Facebook.

Turizem razvijamo tudi z inovativnimi produkti

Letošnji Javni razpis za spodbujanje projektov inovacij s področja razvoja turističnih produktov in storitev je prinesel kar šest zanimivih turističnih zgodb. Od prvega tovrstnega razpisa v letu 2017 se je turistična ponudba v občini dodobra obogatila.

Razvoj turizma stalno terja nove inovativne zgodbe, ki pritegnejo goste in zaokrožujejo popolnost ponudbe. Občina Ajdovščina spodbuja nastanek novih idej tudi preko Javnega razpisa za spodbujanje projektov inovacij s področja razvoja turističnih produktov in storitev. Prvič je bil razpis objavljen v letu 2017, takrat brez kakšnih večjih učinkov. Prihodnje leto je že prineslo rezultate, sofinancirani sta bili dve ideji, prva je ponudila nočitve v povezavi z vinskimi zgodbami, druga pa ekstremne tekaške počitnice. Tekači so v letu 2019 nadgradili svoj program, poleg tega pa je Občina podprla še tri inovativne turistične ideje – nekoliko posebna stojala za kolesa, ki krasijo že mnoga dvorišča turističnih ponudnikov, inovativni produkt na področju api-turizma ter zanimivo družinsko doživetje – lov na skriti zaklad po Vipavskem Križu. V letu 2020 je razpis odnesla korona-kriza, v četrto pa je bil objavljen letošnjega aprila. Rezultat razpisa 2021 je kar šest zanimivih novih turističnih zgodb. O vinskem vlaku pišemo v posebnem prispevku. Poleg te ideje, ki bo v praksi zares zaživela prihodnje leto, je razpisna komisija letos podprla še sistem avtomatizirane izposoje koles na kolesarskih točkah, produkt odkrivanja in doživetja rimske zgodovine v Vipavski dolini, unikatne lesene darilne škatle za lokalne 'premium' izdelke ter dva doživljajska produkta - otroški vrtec na snegu ter joga produkti v povezavi s ponudbo nočitev v glamping hiškah. Za vseh šest projektov bo Občina Ajdovščina namenila 49.000 evrov državne pomoči.

Prvi cilj – pestrejša ponudba za goste naše občine – je torej že dosežen. Bistveni namen tovrstne spodbude pa je tudi zavedanje ponudnikov, da je razvoj turizma pogojen z vedno novimi zgodbami.

Snuje se nova turistična zgodba

Konec avgusta je na svojo prvo poskusno pot zapeljal prvi slovenski vinski vlak. Ideja o nadvse zanimivi novi turistični zgodbi se je rodila v glavah ekipe Winestronavtov v okviru agencije Burjatik. Prvi potniki so bili nad vinskim popotovanjem z vlakom skozi Vipavsko dolino navdušeni.

elezniška proga med Ajdovščino in Novo Gorico je zapuščena, potniški vlaki ne vozijo več, sem in tja se po tirih prepelje tovor. Tako je Matjaž Zgonik, prva glava ekipe Winstonavtov, razmišljal – kaj pa, če bi dali kakšnega vinarja na vlak in se ustavljali v krajih ob progi … Tako bi izkoristili infrastrukturo, ki je na voljo, hkrati je to ena najbolj zelenih oblik potovanja. Poleg tega je v času prevlade avtomobilov že sama vožnja z vlakom posebno doživetje. Zamisel o novem turističnem produktu se je tako pričela uresničevati. Pogajanja s Slovenskimi železnicami so bila dolga, na koncu pa je agenciji Burjatik uspelo podpisati ekskluzivno pogodbo za prvi slovenski vinski vlak. Idejo je podprla tudi Občina Ajdovščina, ekipa snovalcev nove turistične zgodbe v Vipavski dolini je namreč preko javnega razpisa za inovativne produkte prejela dovolj močno podporo, da je projekt poskusno, a nadvse uspešno spravila v življenje. Prva vožnja je tako mimo – potniki, šlo je za zasebno skupino gostov, pa navdušeni! Uradna predstavitev novega turističnega produkta bo še to jesen, vinski vlak pa bo začel redno voziti prihodnje leto. Potniki bodo na vinski vlak, na katerem jih bo čakal lokalni vinar, vstopali v Novi Gorici. Prva postaja bo Ajdovščina, potniki bodo tu izstopili in si ogledali naše mesto, sledi pot nazaj proti Novi Gorici z vmesnimi postanki v različnih vinskih krajih.

Snuje se torej nova turistična zgodba, uspešna že pred pravim začetkom. Ob tem, da je vznemirljiva in privlačna, je tudi nadvse prijazna do narave – ekipa Winestronavtov agencije Burjatik je tako-rekoč reciklirala zeleno popotovanje z vlakom. Rojevajo pa se že nove ideje, ki bi dopolnile turistično zgodbo v krajih, skozi katere bo vozil vinski vlak.

Ob Vipavi se bohoti košata vidra

V okviru projekta VIPava nastaja zgibanka z interaktivnim zemljevidom, ki bo obiskovalce nabrežja reke Vipave usmerjal in poučeval v sklopu tematske učne poti ob reki Vipavi. Spoznavati bo mogoče tamkajšnjo pestro in raznoliko floro in favno.

Učna pot ob reki Vipavi želi predstaviti živalske in rastlinske vrste, ki prebivajo v reki in ob njej, na način, ki za prebivalce tega občutljivega naravnega območja ne bo moteč. Nekateri habitati so namreč že ogroženi, projekt zato želi predvsem osveščati o naravnih vrednotah Vipavske doline in o pomenu njihovega ohranjanja. Učna pot se začne pri izviru v Vipavi, zadnja točka pa je v Mirnu, kjer reka prečka mejo in se takoj nato izlije v Sočo. V celoti gre za približno 46 kilometrov označene trase, namenjene pohodnikom in kolesarjem, ki pelje po obstoječih javnih in poljskih poteh. Usmerjevalne tablice so že nameščene, prav tako so na območju naše občine že nameščene tri informacijske table – pri Napoleonovem mostu in pri rokavu Vipave v Dolenjah ter na mostu pod Brjami.

V nastajanju pa je zgibanka z interaktivnim zemljevidom, ki jo pripravlja Občina Ajdovščina s partnerji in s pomočjo katere bodo obiskovalci nabrežja Vipave v okviru tematske učne poti dodobra spoznali tamkajšnji živelj. Gre za ogrožene živalske vrste, prikazane na tipičnih območjih, na katerih prebivajo na Vipavskem. Poleg vidre boste lahko na zemljevidu pobliže spoznali še laško žabo, črnočelega srakoperja, hribskega škrjanca, močvirsko sklednico, sivo gos, rogača in strašničinega mravljiščarja ter njihove habitate, pa tudi posege na reki Vipavi, ki so in še bodo izboljšali stanje teh močno ogroženih vrst. Na pot bo vabila tudi mobilna aplikacija, do katere bodo obiskovalci lahko dostopali s pomočjo QR-kode na zgibanki ali na info-tablah. Risbe na zemljevidu ter zanimivi podatki o ogroženih vrstah v zgibanki, ki bo prav kmalu polnila police lokalnih turistično-informacijskih centrov, so delo domače umetnice Tee Goljevšček.

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Projekt VIPava

Prebarvali količke

Na eno lepih septembrskih sobot je na Vertovčevih poteh potekala delovna akcija. Člani Društva Matija Vertovec so najprej pobrusili nato pa z zaščitnim premazom prebarvali prav vseh skoraj šest ducatov količkov ter jim tako za nekaj let podaljšali življenjsko dobo.

Delovna akcija napoveduje razveseljivo novico – jubilejni 20. pohod po Vertovčevih poteh, ki bi moral potekati lanskega novembra, je za letošnje leto vendarle napovedan – vabljeni prvo nedeljo po martinovi nedelji, 21. novembra, na Vertovčeve poti.

Z Mojo pobudo do družinske kolesarske poti

Konec poletja so po Skriljah in okoliških krajih zrasli količki, ki so nato v septembru dobili še usmerjevalne tablice. V okviru participativnega proračuna Moja pobuda nastaja nova krožna družinska kolesarska pot.

Nova kolesarska pot združuje naselja po dolini. Trasa je speljana po že obstoječih rekreativnih in drugih javnih poteh. Začne in konča se pri šoli v Skriljah, od koder najprej vodi skozi Dobravlje na Dobravsko polje, do cerkvice Sv. Petra, nato še do Dobravske Krnice. Tu je bila v okviru tega kolesarskega projekta nameščena nova urbana oprema – klopi in miza. Od tod se kolesarjenje nadaljuje proti Brjam – tudi tu so bile za ta namen nameščene nove klopi in miza. Na Brjah se kolesarska pot združi z novo učno potjo ob Vipavi, kjer bo tekla tudi regionalna kolesarska povezava. Tu zavije proti Velikim Žabljam, nato na Uhanje in Ustje, kjer prečka Vipavo in obrne nazaj proti Plačam do Vipavskega Križa, kjer se združi z obstoječo potjo okoli Križa ter skozi Cesto pripelje v Dobravlje, od tod pa na izhodišče v Skrilje.

Nova kolesarska pot Skrilje je krožna in nezahtevna, v celoti meri 18 kilometrov, brez večjih vzponov (med 150 in 230 m). Pobuda za ureditev poti prihaja iz skriljske vaške sredine in spodbuja uporabo kolesa tako za vsakodnevne opravke, kot tudi za rekreacijo. »Nagovarjamo predvsem mlade in družine, želimo jih usmerit na neko varno pot,« pravijo pobudniki. Trasa je v celoti označena, na izhodišču poti – na parkirišču pred podružnično šolo v Skriljah – bo verjetno še pred izidom te številke Latnika nameščena tudi tabla z informacijami ter postavljen pitnik. V nadaljevanju projekta pa se na nekaterih točkah na trasi poti načrtuje še postavitev kolesarskih stojal.

Na Predmeji se gradi ekološki otok

Začela se je gradnja ekološkega otoka na Predmeji, ki bo zrasel tik ob cesti. Na voljo bo 8 zabojnikov, ki bodo postavljeni na brežini, investicija, vredna 25.000 evrov, bo končana predvidoma še v tem mesecu.

Tik ob cesti pri 'Blažeškem pilu' na Predmeji bo zrasel nov ekološki otok. Osem zabojnikov bo zagotovljenih za vse vrste odpadkov. Poleg dovršene zasnove z ureditvijo terena in brežin, se bo uredilo tudi varno parkiranje in ustavljanje, skladno s soglasjem Direkcije za infrastrukturo. Na predlog Sveta KS Predmeja bo ekološki otok skladen s kulturno krajino, prilagojen zimskim razmeram in burji, okoli bo postavljena ograja. Ekološki otoki se bodo skladno z načrti gradili tudi po drugih vaseh, v kratkem bo KSD Ajdovščina dva postavila na Otlici in Kovku, Občina pa že ureja vso potrebno dokumentacijo za ekološki otok v Skriljah, vzdrževalna dela bodo opravljena tudi na Planini .

Inventarizacija terasirane krajine v podčavenskih vaseh

Operacija Po terasah in suhozidju, v kateri kot partnerji sodelujejo Občina Ajdovščina, KS Črniče in društvo Aqua Turris kot eno pomembnejših aktivnosti predvideva tudi inventarizacijo teras na območju Vrtovina, Gojač, Malovš in Črnič ter pripravo smernic razvoja terasirane krajine.

Zavedamo se, da je inventarizacija ohranjenih in delno ohranjenih terasiranih pobočij nujna za prepoznavanje in ohranjanje terasirane krajine. Prva podrobna inventarizacija terasirane krajine v Sloveniji, usmerjena izključno na terasna območja in tudi posamezne terase, je bila že narejena v okviru evropskega projekta INTERREG III B Alpine Space z naslovom Terasasta območja v alpskem svetu oziroma akronimom ALPTER, ki ga je vodila Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani. V času prve inventarizacije sta raziskovalca prof. dr. Lucija Ažman Momirski in asist. dr. Tomaž Berčič, ki kot nosilca sodelujeta tudi pri inventarizaciji področja LAS Vipavska dolina, preverila različne metodologije za izdelavo kart in načrtov terasastih pobočij, seveda v sodelovanju z drugimi sodelavci. Do danes sta metodologijo še večkrat izpopolnila in preizkusila, tako da slednja lahko zagotovi večjo natančnost posnetega stanja terasiranih območij, kar bo nedvomno pomagalo in pripomoglo tudi pri uspešni izpeljavi inventarizacije teras in suhozidja na Ajdovskem področju.

Terasirana krajina na območju Vrtovina, Gojač in Črnič ima nekatere svojevrstne značilnosti, ki so izjemno zanimive. Ena takih je to, da imajo terase pretežno vertikalne suhozidne brežine, ki so različnih višin. Na terenu je mogoče opaziti tudi novo grajene terase z zemljatimi terasnimi brežinami v naklonu. Terasirana krajina v izbranih krajevnih skupnostih je žal pretežno opuščena, tako da terasne strukture preraščajo rastline in gozd in mestoma postaja že skoraj povsem neprepoznavna. Drugje so se suhozidne konstrukcije pričele rušiti, videti pa je mogoče tudi neustrezne obnove suhih zidov. V tem smislu je ustrezna gradnja in obnova suhozidja taka, ki predvideva le zlaganje kamnov enega na drugega, brez uporabe drugih materialov, razen včasih suhe zemlje. Prav tega se učimo tudi na delavnicah suhozidja in terasiranih krajin, ki jih tudi organiziramo v sklopu našega projekta.

Tudi v sredozemskih regijah je terasirana krajina stoletja oblikovala njihovo podobo. Izrazita in značilna terasirana krajina je nastala zaradi terasnega preoblikovanja pobočij, saj so kmetje na ta način povečevali obdelovalno kmetijsko zemljišče ter ohranjali in pridobivali rodovitno prst. Na terasah kmetijske rastline bolje uspevajo, ker so tam boljši pogoji za njihovo rast, posledično pa je tudi bolj kakovostna pridelava najrazličnejšega sadja in grozdja. Poleg tega je flišna pobočja mogoče marsikje obdelovati le z ureditvijo kmetijskih teras.

Zaraščanje terasirane krajine sicer ni nov pojav, saj lahko v strokovni literaturi najdemo podatke o obsežnem opuščanju teras že v petdesetih letih 20. stoletja. Vzrokov za opuščanje teras je več, vse od zmanjševanja vloge kmetijstva, depopulacije, staranja in preslojevanja prebivalstva na terasiranih območjih. Urejanje in vzdrževanje kmetijskih teras, posebno tistih s suhozidno brežino, je mogoče le z rednim in doslednim vzdrževanjem kmetijskih zemljišč. V spodbudo temu so bili razviti različni pristopi, kot je na primer projekt Adopt a terrace v dolini reke Brente v Italiji, ki temelji na konceptu posvojitve teras. Posamezniki, ki prihajajo od blizu in daleč, so se prostovoljno zavezali, da bodo ponovno uporabili opuščena terasna zemljišča, s tem pa prispevali k obujanju proizvodnega kmetijstva, varstva okolja in k ohranjanju kulture. Pristop dobiva številne posnemovalce v drugih terasiranih krajinah. Seveda se terasirana območja lahko razvijajo kot rekreativna območja, kjer se spodbuja pohodništvo in alternativne oblike rekreacije, vse v povezavi s kmetijami in gastonomsko ponudbo; a pri tem gre predvsem za dopolnilne strategije za oživljanje območij.

Pomembno je zabeležiti in razumeti terasaste krajine. Če so njene dejanske značilnosti jasno znane, bo lažje dodati vrednost in določiti prihodnost tem zemljiščem. Uporaba pristopa od spodaj navzgor, pri katerem so osnovni elementi (terase) podrobno določeni in nato povezani med seboj, tako da tvorijo večje sisteme (terasaste pokrajine), vodi do natančnega in uporabnega kartografskega gradiva.

Operacija Po terasah in suhozidju je sofinancirana s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj ppodeželja preko Programa razvoja podeželja RD za obdobje 2014 – 2020/ ukrep LEADER / podukrep 19.2

LAS Vipavska dolina
LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Kako ravnati z odpadki, ki nastajajo pri kmetijski dejavnosti

Jesen je najlepši čas na podeželju, čas pobiranja pridelka, priprave na zimo. Ob okusnih domačih dobrotah pa se na kmetijah 'pridelajo' tudi odpadki. Tudi z odpadki s kmetij je potrebno ravnati skrbno in v primeru registriranih kmetij v skladu s pravili iz dejavnosti, oziroma skladno s tehničnimi pravili v primeru samooskrbe.

Na kmetijah nastajajo različni odpadki, ki povzročajo škodo v okolju, kamor na primer sodijo odpadno motorno olje iz traktorjev, živalski stranski proizvodi in klavnični odpadki. Prav tako je treba previdno in pravilno ravnati z embalažo od krmil, gnojil ali s silažno folijo – takšna odpadna plastika nikakor nebi smela končati v naravi, čeprav so zavržene plastične vreče dokaj pogost pojav v našem okolju. Še večjo škodo naravi se povzroča s kurjenjem takih nevarnih odpadkov. Na KSD Ajdovščina pa na ekoloških otokih v vinorodnih krajih opažajo tudi (pre)velike količine stekla od vinskih steklenic, gre za količine, ki bi jih težko pripisali zgolj samooskrbi (gospodinjskim odpadkom).

Razvejana mreža ekoloških otokov po občini je namenjena odpadkom iz gospodinjstev, ki odvoz in ravnanje s temi odpadki poravnamo s plačilom mesečnega računa, kamor je vračunana tudi pravica do odvoza do 2 kubičnih metrov kosovnih odpadkov enkrat letno, imamo pa še pravico da sami dostavimo večjo količino komunalnih odpadkov, ki morajo biti pravilno razvrščeni, v zbirni center v Dolgi Poljani. Nekaterih odpadkov, ali pa večjih količin odpadkov, namreč ne moremo odložiti na ekoloških otokih. To so na primer nevarni odpadki – strupene snovi, azbest, odpadna motorna olja … pa zeleni odrez, gradbeni material in podobni odpadki, ki se občasno pojavljajo v gospodinjstvih, in je njihovo odlaganje v zbirnem centru, v omejenih količinah, vračunano v naše položnice.

Vsi odpadki, ki nastajajo pri opravljanju gospodarske dejavnosti, ne glede na dejavnost, pa so obravnavani posebej in v skladu s pravili, ki so določene v zvezi z dejavnostjo.

To velja tudi za kmetije, ki so registrirane za opravljanje kmetijske ali dopolnilne dejavnosti. Gre torej za strošek, ki nastaja z opravljanjem dejavnosti, in ga je treba kot takega tudi poravnati.

Odpadna silažna folija tako v nobenem primeru ne spada med komunalno odpadno embalažo in je zato ni dovoljeno odlagati na ekološkem otoku, pač pa je odpadek, ki nastaja pri opravljanju kmetijske dejavnosti. Kmetje ga lahko oddajo v zbirnem centru, vendar je za to potrebno plačati. Enako velja tudi za odpadne vreče krmil, gnojil, embalažo škropiv, prazne steklenice, ki ostajajo po degustacijah vin, odpadno motorno olje, večje količine klavničnih odpadkov …

Na spletni strani Komunalno stanovanjske družbe Ajdovščina so v zavihku 'Odpadki' objavljena tako Tehnična pravila za ravnanje s komunalnimi odpadki, kot tudi ceniki za gospodinjstva in za gospodarske dejavnosti. Za občutek: cena za kilogram oddane odpadne silažne folije je z davkom vred 0,257 evra. Jo je za to ceno vredno pustiti v naravi?? In še obvestilo – odpadke iz dejavnosti v zbirnem centru v Dolgi Poljani prevzemajo le v rednem delovnem času, torej ob delavnikih med 7. in 15. uro.

Nadaljujejo se srečanja za prenovo mestne tržnice

V okviru projekta Prenova mestne tržnice je načrtovanih pet srečanj. Tri srečanja so se že odvila in na dogodek privabila veliko število udeležencev. V ponedeljek, 18. oktobra, se obeta novo srečanje in medse vabi tako nosilce uspešnih zgodb na področju pridelovanja in ponudbe, kot potrošnike lokalne hrane – obiskovalce tržnice. Namen srečanj je najti prave poti na področju povezovanja ponudbe lokalne hrane, razvoja kmetijstva in razvoja podeželja.

Mestna tržnica bo zaživela s kakovostno, raznovrstno in stalno ponudbo. Skozi projekt se nagovarja obe ciljni publiki, tako ponudnike kot pridelovalce in predelovalce. Janez Furlan, vodja oddelka za gospodarstvo in razvojne zadeve je prepričan, da obstajata tako povpraševanje kot ponudba, zato želimo s srečanji spodbuditi posameznike, da bi prepoznali priložnosti, ki jih ponuja mestna tržnica. Občina Ajdovščina, Krajevna skupnost Ajdovščina in Društvo Špajza tako v ponedeljek, 17. oktobra, ob 18.00, vabijo v Dom krajanov Ajdovščina mlade proizvajalce prehrambnih izdelkov, iskalce poslovnih priložnosti in zaposlitve, ki bi sodelovali pri ustvarjanju nove ponudbe mestne tržnice. Na srečanju si bomo ogledali načrtovano ureditev pokritega in zunanjega dela tržnice, vključno s predvideno opremo, ki bo ponudnikom na voljo za prodajo lokalne hrane. Pokriti del tržnice bo namreč predvidoma urejen v začetku leta 2022. Opredelili bomo obratovalni čas tržnice, pripravili načrt postavitve in razporeda ponudnikov ter dostopa do tržnice za ponudnike. Več informacij o poteku in prijavi dobite na telefonski številki 365 91 106. Za udeležbo na srečanju je potrebno izpolnjevati enega od PCT pogojev.

Aktivnost se izvaja v okviru operacije **Prenova mestne tržnice Ajdovščina**, ki jo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020 / ukrep LEADER / podukrep 19.2.

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje
LAS Vipavska dolina

Oživljanje dediščine Vipavske doline

Suhozidje in terasirana krajina se pojavljajo po vsej Evropi. V Sloveniji pa se je v preteklosti tehniko suhozidne gradnje največ uporabljalo na območju Krasa, Istre in seveda tudi Vipavske doline.

Suhozidje je način gradnje prostostoječega ali podpornega zidu iz kamenja, pri katerem je konstrukcija zidu izdelana le iz kamnov in brez kakršnegakoli veziva (malte ali lepil za vezavo kamnov), ki bi kamenje povezalo skupaj.

Čeprav s tem v zvezi marsikdo najprej pomisli na nestabilnost take postavitve, je to mišljenje napačno - suhozidne strukture zaradi tega niso nič bolj nestabilne, saj stabilnost zagotavlja edinstvena konstrukcijska metoda, ki predvideva skrbno izbrano prepleteno kamenje. Prav zaradi določene postavitve kamenja in njegove lastne teže, se namreč kamenje veže kar med seboj, vmesne reže med kamenjem pa se zasuje le z zemljo, vse to skupaj pa poskrbi za stabilnost strukture.

Gradnja suhozidja je namenjena ali za omejevanje površin zemlje (npr. z namenom zavarovanja dvorišča pred burjo ali zaradi premagovanje višinskih razlik terena, čiščenja obdelovalne površine, gradnje zatočišč, razmejitev parcel ali pa enostavno kot zunanjo ureditev okrog hiše) ali pa za izravnavanje terena v naklonu (terasiranje).

Skrb in zanimanje za terasirane pokrajine in suhozidja sta se pojavila dokaj pozno, je pa edinstvenost teh sistemov uradno prepoznal tudi Unesco, ko jo je uvrstil na Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

Posebnost in pomen suhozidja in teras je prepoznalo tudi lokalno prebivalstvo Vipavske doline ter odgovorni na Občini Ajdovščina, v Krajevni skupnosti Črniče in v društvu Aqua Turris iz Vrtovina. To nas je spodbudilo, da poskrbimo, da ne gre v pozabo, saj predstavlja našo lokalno identiteto.

Prav z operacijo »Po terasah in suhozidju«, pri kateri Občina Ajdovščina, Krajevna skupnost Črniče in društvo Aqua Turris delujemo kot partnerji, smo se zavezali k revitalizaciji in oživitvi terasirane krajine na območju Vipavske doline.

Naša želja je, ne samo okrepiti zavedanje o pomembnosti ohranjanja naravne in kulturne dediščine ter posebnosti našega mikrookolja (terasirane krajine med Črničami, Malovšami, Gojačami in Vrtovinom), ampak tudi poskrbeti za povečanje prepoznavnosti območja terasirane krajine in samega območja LAS Vipavske doline, kot tudi lokalnih produktov in storitev, ki jih naše lokalno območje ponuja. Lokalno prebivalstvo oziroma lastnike zemljišč – teras želimo skozi sklop delavnic suhozidnja in terasirane krajine naučiti vzdrževati terasirano krajino in jo postopoma obnavljati.

Za več informacij, smo vam na voljo na e-mail naslovu las.terase@ajdovscina.si .

Operacija >> Po terasah in suhozidju << je sofinancirana s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj ppodeželja preko Programa razvoja podeželja RD za obdobje 2014 – 2020/ ukrep LEADER / podukrep 19.2

LAS Vipavska dolina
LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Delavnica Kreativnost in Inovativnost

Občina Ajdovščina izvaja partnersko operacijo z naslovom Prostor doživetij pekarske in mlinarske tradicije, ki jo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. V operaciji sodelujejo tudi partnerji iz različnih sektorjev: Ljudska univerza Ajdovščina, Pilonova galerija Ajdovščina, Območna obrtno – podjetniška zbornica Ajdovščina in Mlinotest d. d..

Občina je prepoznala potrebo po ohranjanju in prezentaciji dediščine pekarstva in mlinarstva območja Lokalne akcijske skupine Vipavske doline. Operacija obsega prenovo dela objekta Rustjeve hiše v centru Ajdovščine, v katerem bo v nekdanji Rustjevi pekarni oblikovan Prostor doživetij pekarske in mlinarske tradicije. Operacija predvideva tudi aktivnost izdelave programskega koncepta prostora doživetij, oblikovanje turističnega produkta doživljajskega itinerarija ter aktivacijo in opolnomočenje ranljivih skupin in splošne javnosti skozi delavnice.

Delavnica Kreativnost in Inovativnost bo udeležence motivirala, da se vključijo v inovativno ustvarjanje idej in poslovnih priložnosti na temo dediščine, primarno s področja mlinarstva in pekarstva. Oblikovalo se bo nabor možnih vsebin novega Prostora doživetij pekarske in mlinarske tradicije v centru mesta Ajdovščine, kjer je nekdaj delovala Rustjeva pekarna. S kreativnim razmišljanjem bo obravnavan poslovni potencial, ki ga nov prostor doživetij prinaša.

Delavnica Kreativnost in Inovativnost bo aktivno vplivala na dvig znanj in kompetenc ciljnih skupin, primarno s področja pekarstva in mlinarstva. Verjamemo namreč, da sta prav kreativnost in inovativnost ključna za kreiranje novih poslovnih priložnosti. Delavnica bo spodbudila uresničevanje poslovnih idej in podjetniško aktivnost v Prostoru doživetij pekarske in mlinarske tradicije. Ciljne skupine bo nagovarjala k aktivni vključitvi, sooblikovanju in soustvarjanju vsebin družbe. Delavnica bo izvedena s strani Območne obrtno – podjetniške zbornice Ajdovščina, predavatelj bo Matic Batagelj. V primeru poslabšanja epidemioloških razmer bo delavnica potekala po spletu. Delavnica se izvaja tudi v sklopu Dnevov evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine 2021 v okviru letošnje teme Dober Tek!

Vabljeni k udeležbi. Obvezna je predhodna prijava na e-mail eu.projects@ajdovscina.si ali na telefonsko številko 05 365 91 44.

Brezplačna delavnica

KREATIVNOST IN INOVATIVNOST

28. 9. ob 9. uri

Delavnica bo potekala v prostorih Območne obrtno-podjetniške zbornice Ajdovščina, Vipavska cesta 4, ali pa prek spleta. Vodil jo bo Matic Batagelj, namenjena je splošni javnosti, NVO-jem, ponudnikom produktov in storitev, brezposelnim, invalidom, mladostnikom in drugim ranljivim skupinam.

Obvezna je predhodna prijava na e-naslov: eu.projects@ajdovscina.si ali prek telefona 05 36 59 144. Delavnica bo potekala ob spoštovanju vseh ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa, za udeležence je obvezno spoštovanje pogoja PCT.

Aktivnost se izvaja v okviru operacije Prostor doživetij pekarske in mlinarske tradicije, ki jo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

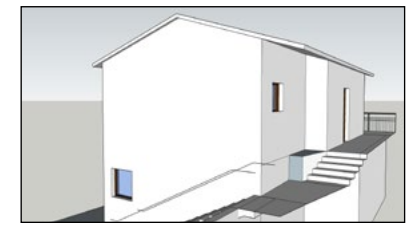
LAS Vipavska dolina
LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA

V Skriljah se snuje športni park

Na začetku vasi Skrilje bo zrasel športno-rekreacijski objekt, ki bo namenjen druženju, izvajanju športnih in drugih dejavnosti, postavljena bodo tudi otroška igrala in fitnes na prostem. Občina pospešeno dela na pridobivanju vse potrebne dokumentacije za čim prejšnji zakop prve lopate.

Živahno in pestro življenje v Skriljah bo v prihodnje združeval nov športno-rekreacijski objekt, ki bo zrasel tik ob vstopu v vas. Dvoetažni objekt bo poleg urejenih notranjih prostorov za druženje in druge dejavnosti nudil tudi urejene zunanje površine. Idejna zasnova, ki je bila usklajena tudi s Krajevno skupnostjo Skrilje, predvideva ob objektu postavitev večnamenskega igrišča, otroških igral, fitnesa na prostem ter prostora za druženje s pokritim odrom. Urejena bodo parkirna mesta, dostop bo prijazen tudi invalidom. Občina je poskrbela za odkup zemljišč, še v letošnjem letu se predvideva pridobitev gradbenega dovoljenja in izbira izvajalca, da bodo stroji lahko zahrumeli že v prihodnjem letu. V proračunu je za to investicijo shranjenih 200.000 evrov.

Občina Ajdovščina in Lavričeva knjižnica krepita pomen branja

Med 8. septembrom in 10. oktobrom poteka projekt Nacionalni mesec skupnega branja, ki je letos posvečen tematiki medgeneracijskega branja. Z aktivnostmi v projektu sodelujeta tudi Občina Ajdovščina in Lavričeva knjižnica, ki sta že tretje leto zapored tretješolkam in tretješolcem z namenom spodbujanja branja in krepitve bralne pismenosti podarili knjige.

V sklopu Nacionalnega meseca skupnega branja 2021 so tretješolci v občini Ajdovščina v dar prejeli knjigo s priloženo kazalko. V akcijo promocije bralne pismenosti se Občina Ajdovščina v sodelovanju z Lavričevo knjižnico Ajdovščina vključuje že tretje leto zapored. Naslov letošnje izbrane knjige je Kakšno drevo zraste iz mačka, pisateljice Nataše Konc Lorenzutti. Zbirka kratkih zgodbic bralcem predstavlja družinsko življenje z opisi vsakdanjih situacij, izkušenj, ki pričajo o situacijah, ki se dogajajo v sleherni slovenski družini. Iz njih veje humor, ironična distanca do vsakdanjih tegob in veselje do življenja. Zraven knjižice je dodana tudi kazalka, ki prijazno nagovarja k branju: »Pot do novih spoznanj in velikih idej se začne z obračanjem strani. Torej le pogumno vstopaj med besede in stavke, začni v šolski knjižici.« V okviru nacionalnega projekta pa organizatorji spodbujajo k sodelovanju še starše, stare starše in večgeneracijske skupine. Izpostavljajo namreč pomen družinskega branja. V ta namen je letos zaživela tudi spletna stran Družinska pismenost, ki je namenjena tako staršem, ki bi se radi naučili, kako otrokom približati pismenost, kot tudi strokovnjakom, ki bi radi pomagali staršem uvajati več pismenosti v družinsko življenje. Vse do 10. oktobra se obetajo raznoliki dogodki in dejavnosti, s katerimi si organizatorji nadejajo k boljšemu prepoznavanju pomena bralne pismenosti in bralne kulture. H krepitvi bralne pismenosti in izboljšanju bralnih veščin pa z dogodki spodbuja tudi Lavričeva knjižnica Ajdovščina, denimo z bralnim krožkom Knjižna srečanja ob kavici, ki je namenjen seznanjanju z raznovrstnim knjižničnim gradivom, ki ga hrani naša knjižnica. Gre za promocijo knjižničnega fonda in za spodbujanje bralcev, da posegajo po raznovrstnem gradivu. Srečanja potekajo enkrat mesečno. Več informacij in spodbud k branju najdete na spletišču Lavričeve knjižnice.

Tretješolcem iz podružnične šole Črniče je knjigo v sklopu Nacionalnega meseca skupnega branja podarila knjižničarka in jim ob tem še predstavila avtoričino delo.

Odgovor je program Mladost na burji

Kaj nam kot skupnosti in posameznikom lahko pomaga v teh skreganih časih, ko so na preizkušnji naši odnosi, medsebojno razumevanje, sobivanje, zdravje in delo?

Mladost na burji, izvirni program Občine Ajdovščina svoje vzgojno-učno poslanstvo nadaljuje tudi v šolskem letu 2021/2022. Podpora vodstva vrtca in šol, koordinatorjev programa ter vzgojiteljev in učiteljev mentorjev tudi v tem programskem letu ostaja močna. Z aktivnostmi, ki jih otroci in mladi za program Mladost na burji izvajajo, bomo še naprej krepili medsebojno povezanost v naši lokalni skupnosti, pomagali drug drugemu, skrbeli za svoje zdravje, spoznavali poklice in razvijali svoje potenciale.

V mesecu septembru so se v program Mladost na burji vpisovali otroci in učenci na prvih treh stopnjah, Grozdek, Hubelj in Čaven. Vpisi še potekajo, za sodelovanje se je že odločilo skoraj 600 otrok in učencev iz enot Otroškega vrtca Ajdovščina, ajdovskih osnovnih šol in njihovih podružnic. Otroci in mladi, ki v program Mladost na burji vstopajo prvič, ob vpisu prejmejo dnevnik ustrezne stopnje. Nove dnevnike Hubelj prejmejo vsi prvošolci, dnevnike Čaven pa četrtošolci.

Starejši učenci, ki v programu Mladost na burji sodelujejo kot posamezniki, v sedmem razredu prejmejo dnevnik Kastra in ga uporabljajo do konca osnovnega šolanja. Dijaki in mladi na zadnji stopnji Burja uporabljajo dnevnik burja. Dnevnike učenci in mladi prejmejo po pošti.

Sodelovanje starejših učencev in mladih v programu Mladost na burji je še posebej dobrodošlo. Prav mladostna radovednost, volja in želja po izražanju je

odlično izhodišče za mnoge aktivnosti, ki bi pripomogle ustvarjati boljšo družbo, v kateri sobivamo. Program Mladost na burji mlade obenem nagovarja k skrbi za zdravje in okolje ter zanimanju za nadaljnje izobraževanje in poklic.

Vpisi na stopnjah Kastra in Burja potekajo še v oktobru.

Informacije in podrobna navodila ter prijavnice za udeležence, ki se vpisujejo individualno so dostopne na spletni strani www.mladostnaburji.si.

MLINOTEST
DIVITA

Vitalna žita za aktivne gurmane

Izdelke poiščite v trgovinah Mlinotest.

Več informacij in receptov na www.mlinotest.si. Spremljaj nas na Mlinotest in @mlinotest.

MLINOTEST ŽIVILSKA INDUSTRIJA d. d., Tovarniška cesta 14, 5270 Ajdovščina

www.mlinotest.si

#CepimoSe

Pred okužbo s covidom-19 se najučinkoviteje zaščitimo s cepljenjem

Zaščitimo sebe in tiste, ki se ne morejo zaščititi sami

Cepljenje proti covidu-19

Vsak od nas lahko pomembno pripomore, da se epidemija uspešno obvlada

Na cepljenje se lahko prijavimo na portalu zVem.ezdrav.si ali na spletni strani www.cepimose.si

Informacije o cepljenju pridobivajmo iz zanesljivih virov: www.cepimose.si

ZD AJDOVŠČINA

Zaključene aktivnosti projekta 'Pot miru - dediščina prve svetovne vojne'

V projekt sodelovanja 'Pot miru - dediščina prve svetovne vojne', ki pokriva območje soške fronte in njeno zaledje, je bilo vključenih pet lokalnih akcijskih skupin (LAS): LAS Dolina Soče, LAS s CILjem, LAS Gorenjska košarica, LAS V objemu sonca in LAS Vipavska dolina. Na območju LAS Vipavska dolina je omenjen projekt sodelovanja LAS en od dveh projektov, ki sta bila vključena v Strategijo lokalnega razvoja (SLR) LAS Vipavska dolina. Za njegovo enoletno trajanje, ki se zaključuje konec septembra letos, je v okviru SLR namenjenih 5.000 EUR nepovratnih sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Na območju LAS Vipavska dolina smo tako izvedli aktivnosti izobraževanj za turistične vodnike in ponudnike ter šolarje v osnovnih šolah, izvajali promocijo projektnih aktivnosti ter pripravili in izdelali publikacijo o tematiki zaledja Soške fronte na območju LAS Vipavska dolina. Vodilni partner LAS Vipavska dolina, Regijska razvojna agencija ROD, je pri izvedbi projekta sodelovala s ključnimi poznavalci prve svetovne vojne.

Prva skupna aktivnost sodelovanja vseh petih LAS sta bili dve strokovni ekskurziji, namenjeni povezovanju turističnih delavcev in projektnih partnerjev s celotnega območja zahodnega dela Slovenije. Udeležencem so bila na različne načine približana zgodovinska dejstva soške fronte in zaledja ter predstavljene ključne ostaline in postojanke na Poti miru, ki poteka neprekinjeno od Alp pa vse do Jadrana. Udeleženci izobraževanja so se res dodobra informirali o tematiki, obenem pa je bil namen aktivnosti tudi izboljšanje podajanja informacij obiskovalcem našega območja. Ostale aktivnosti so se posamično izvajale na vsakem območju, vendar s skupno tematiko prve svetovne vojne, oziroma na našem območju izpostavljenega zaledja soške fronte.

Dediščina zaledja soške fronte se tako ohranja skozi ustno izročilo, pa tudi preko ostalin bolnišnic, vojaških pokopališč, letališč in železnic. V sodelovanju z Zavodom za turizem TRG Vipava smo v juniju pripravili izobraževanje za turistične vodiče. Tako so bili udeležencem predstavljeni ohranjeni predmeti s soške fronte, ki jih v muzeju v Vojašnici Janka Premrla Vojka v Vipavi ureja Mitja Močnik. Bogata in obsežna zbirka izkopanin, pa tudi fotografije in drugi predmeti prikazujejo zaznamovano dogajanje med prvo svetovno vojno. Območje nekdanje soške fronte smo tako preko predstavitev sodobnosti simbolno ponovno povezali z njenim zaledjem, ki je bilo nepogrešljivo oskrbovalno območje.

Delček dogajanja na našem območju smo s ciljem prenosa znanj in ozaveščanja o pomenu soške fronte v prvi svetovni vojni želeli predstaviti tudi devetošolcem. V sodelovanju z zgodovinarko Petro Trošt je bil tako zasnovan krajši predstavitveni video, ki prikazuje dogajanje na naših tleh pred več kot sto leti in tudi v sedanjem času. Na ta način so otroci lahko začutili bogato zgodovinsko dediščino. Učiteljicam zgodovine v občinah Ajdovščina in Vipava je bil razdeljen tudi promocijski material ter videoposnetek, ki jim bo služil kot zanimiv učni pripomoček za prenos znanj mlajšim generacijam. Z izvedenimi izobraževanji in ekskurzijo smo v skupno zgodbo vključili turistične vodnike, lokalne poznavalce, druge turistične ponudnike in turistične delavce ter osnovnošolce in učiteljice ter pomen dediščine prve svetovne vojne približali širši javnosti. Omenjene delavnice in izobraževanja smo podkrepili tudi s promocijskim materialom, razdeljenim med vse udeležence.

Konec septembra, natančneje 28. 9. 2021 ob 18:30, pa nas čaka še predstavitev zadnje aktivnosti. Skupaj z Lavričevo knjižnico Ajdovščina bo predstavljena tiskana publikacija o obdobju prve svetovne vojne v zgornji Vipavski dolini. Knjiga z naslovom 'Bog dal konec te gerde vojne!' na 403 straneh zajame območje občin Ajdovščina in Vipava, kamor so se zgrinjale vojske in begunci, kjer so okrevali ranjenci in kjer so potekale preskrbovalne poti s skladišči ter so bila izpostavljena vojaška letališča. Naslov knjige je povzet po pismu Antona Lokarja (očeta pisatelja Danila Lokarja) sinu, ki ga je tedaj študentu medicine pisal na Dunaj 28. 12. 1915.

Z vsemi sodelujočimi v projektu sodelovanja 'Pot miru - dediščina prve svetovne vojne' smo si enotni, da je dediščino soške fronte in njeno zaledje potrebno ohranjati in povezovati tudi v prihodnje ter širiti informacije med prebivalci.

Razvojna agencija ROD Ajdovščina

Po letu premora prva udeležba na sejmu v tujini

V času med 8. in 9. septembrom je v francoskem mestu Cannes potekal mednarodni investicijsko-nepremičninski sejem MIPIM 2021, ki velja za največji tovrstni sejem na svetu. V sklopu splošne sejemske predstavitve 'Slovenia. Green. Creative. Smart.' (Slovenija. Zelena. Kreativna. Pametna), ki je potekala pod okriljem agencije SPIRIT Slovenija, smo na razstavnem prostoru in na sestankih zastopali nabor investicijskih priložnosti na območju občine Ajdovščina.

Septembrska izdaja MIPIM je izjemen dogodek, ki je zaznamoval vrnitev mednarodnih nepremičninskih strokovnjakov v Cannes, oživil duh izmenjav in srečanj v celotni nepremičninski skupnosti. S temo 'Novi svet, nova doba' je hibridni konferenčni program izzval nepremičninski sektor, da ponovno razmisli o naši prihodnosti - upoštevajoč okoljska vprašanja in ob obravnavi ključnih tem, kot so globalno segrevanje, socialna vključenost, krožno gospodarstvo in trajnostna rast.

Septembrsko izdajo sejma MIPIM je odprla ministrica Emmanuelle Wargon, pristojna za stanovanjsko politiko, ki je s strokovnjaki iz nepremičninskega sektorja razpravljala o prihodnosti stanovanj in jih spodbujala k nizkoogljični gradnji skozi sanacijo obstoječih stavb, oživitev mestnih središč, prihranek energije oz. ponovno uporabo materialov.

Ronan Vaspart, direktor sejma MIPIM, je strnil zaključne misli: »Zelo smo veseli, da smo se vrnili v Cannes, da smo se lahko srečali s prijatelji in sodelavci s področja mednarodnih nepremičnin. Vrnitev v Cannes je trajala dlje, kot je bilo pričakovano, vendar smo le tako lahko izpolnili želje vseh udeležencev. Odločili smo se za september in tako dokazali, da so veliki dogodki spet možni iz oči v oči. Zdaj lahko z zaupanjem razmislimo o vrnitvi MIPIM v Cannes na običajne datume v marcu 2022.«

Septembrska izdaja MIPIM je bila korak pred tradicionalnim marčevskim MIPIM-om, ki bo potekal od 15. do 18. marca 2022 z razstavnim prostorom, konferenčnim programom in dogodki namenjenimi mreženji med udeleženci.

Sejem velja za največje mednarodno nepremičninsko stičišče tako podjetij in agencij, ki ponujajo različne investicijske projekte, kot tudi potencialnih investitorjev, ki iščejo nove priložnosti. MIPIM je eden izmed najpomembnejših investicijsko-nepremičninskih sejmov na svetu. Dvodnevnega dogodka se je letos udeležilo 4.200 udeležencev iz 46 držav.

Razvojna agencija ROD Ajdovščina

Samo, da grem od doma, kjer sem sam/a

Ljudska univerza Ajdovščina je v skupaj z Ljudsko univerzo Nova Gorica in Posoškim razvojnim centrom, uspešno kandidirala na javnem razpisu in v Ajdovščini in v obdobju 2017 – 2021 izvaja projekt Večgeneracijski center (VGC) Goriške – Svetla stran življenja.

Zahvaljujemo se tako financerjem, Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Evropskemu socialnemu skladu kot Občini Ajdovščina, ki podpira programe medgeneracijskega sodelovanja in različne vsebine za aktivno vključevanje v družbo.

Na LU Ajdovščina smo že konec leta 2013 med drugimi po Sloveniji v Ajdovščini vzpostavili Center medgeneracijskega učenja (CMU). Leta 2017, ko je pričel z delovanjem VGC Goriške, nam je to zelo veliko pomenilo, saj smo se vedeli, da bomo tako domačinom iz Ajdovščine, Vipave in okolice kot priseljenim lahko ponudili še veliko več znanj, informacij, druženja.

Pet let se je hitro izteklo in v petek, 10. septembra smo partnerji v Novi Gorici izvedli zaključni dogodek na katerem smo ključnim deležnikom predstavili rezultate projekta. Zaradi trenutne situacije in ukrepov žal nismo mogli povabiti javnosti in udeležencev projekta kot bi jih sicer. Prisotnim sta uvodni pozdrav namenila najprej dr. Klemen Miklavič, župan mestne občine Nova Gorica in Nada Uršič Debeljak, direktorica LU Nova Gorica. Nato smo več o rezultatih povedale strokovne sodelavke. Med nastopajočimi je bil tudi Jože Likar, ki nam je s svojimi pesmimi ter rebusi polepšal dogodek, ki se je zaključil z vodenim pogovorom z udeleženci programov VGC Goriške, prostovoljci ter izvajalci vsebin.

Zastavljene cilje projekta smo kljub »korona situaciji« dosegli in celo presegli. Ponudili smo številne uporabne vsebine izbranim ciljnim skupinam. Povezali smo številne partnerje (organizacije, društva, …) in vključili prostovoljce. Na ta način smo prispevali k dvigu kakovosti življenja ter preprečili zdrs številnih posameznikov v socialno izključenost in revščino.

Ugotavljamo, da so bile najbolj iskane vsebine za starejše in tujce, posebej vsebine za osebno rast, znanje slovenščine in druge. Velikokrat pa smo slišali tudi stavke: »Samo, da grem od doma, kjer sem sam/a.«

Opažamo, da so potrebe ljudi vedno večje. Tudi zato se bomo po uradnem zaključku projekta potrudili, da bo Večgeneracijski center Goriške deloval še do vključno marca 2022. Več na www.lu-ajdovscina.si.

Helena Furlan
Ljudska univerza Ajdovščina

Parada učenja 2021 v Ajdovščini

V sredo, 15. septembra 2021, je bilo ob grajskem obzidju ponovno živahno. Različna društva in organizacije iz Ajdovščine in njene širše okolice smo s svojimi raznolikimi stojnicami v okviru Parade učenja promovirale pomen vseživljenjskega učenja. Že tako pestro dogajanje so še dodatno popestrili številni nastopajoči z zanimivimi in navdihujočimi glasbenimi, plesnimi in literarnimi nastopi.

Ljudska univerza Ajdovščina je tudi letos prevzela vlogo območnega koordinatorja. Tako skupaj s 50 različnimi podizvajalci, ki v obdobju od 6. septembra do 10. oktobra 2021 pripravljajo različne brezplačne delavnice, tečaje in izobraževalne programe v Ajdovščini in širši okolici. Več informacij najdete na spletni strani Ljudske univerze Ajdovščina

Parada učenja je osrednji in festivalski dogodek Tednov vseživljenjskega učenja. Namen dogodka je ozaveščanje o pomenu učenja, informiranje o priložnostih, povezovanje v učečo se skupnost in navduševanje z zgledi.

Veseli in ponosni smo, da nam je uspelo izpeljati tako barvit, pisan, poučen in učeč se dogodek.

Gre za dogodek s katerim želimo opozoriti na pomembnost učenja v vseh življenjskih obdobjih, hkrati pa predstaviti vse pomembne organizacije in društva, ki v Ajdovščini in njeni okolici to ponujajo. Tako smo se srečali ponudniki znanj in spretnosti ter povpraševalci po obojem. Poleg vsega naštetega pa nam je Parada ponudila priložnost pristnega druženja in klepeta, ki v zadnjem času dobivata vedno večji pomen.

Zadovoljstvo in lepi odzivi sodelujočih, nastopajočih ter obiskovalcev so potrdili pomembnost in zaželenost takšnih in podobnih dogodkov v naši lokalni skupnosti. Seveda pa nam največ pomenijo vsi lepi odzivi in lepe besede vseh obiskovalcev in mimoidočih.

Neja Fakin

OGLAŠUJTE
v časopisu Latnik
e-naslov:
komerciala.latnik@gmail.com

Nagovor maturantom

Spoštovani letošnji in lanski maturanti ter maturantke Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina!

Z današnjim dogodkom se slovesno poslavljamo od letošnje in lanske generacije maturantov. Čeprav tokrat v nekoliko drugačnih okoliščinah, se nam zdi prav, da tako pomembni mejniki v življenju mladega človeka ne ostanejo neopaženi.

Zdi se kot včeraj, ko ste prestopili prag ne le naše šole, temveč tudi pomembno življenjsko stopnico, ki vas je oblikovala v suverene ter smele posameznike, kakršni ste danes. A življenja kazalci se vrtijo hitro, ne ozirajo se na naše želje ali potrebe. V tem pogosto vidimo slabost, želimo si, da bi se v trenutku ugodja in sreče čas ustavil. A če se na to ozremo z drugega zornega kota, vidimo, da je razvoj, tako posameznika kot družbe pogojen prav z neprestanim časovnim premikom. Slednji nas poganja naprej, spodbuja našo osebno rast, misli, vrednote in cilji v nas vztrajno zorijo in z aktivno družbeno držo prinašajo spremembe tudi širše.

Ta razmislek o času se navezuje na še nekaj drugih mejnikov. Prvi je včerajšnja obeležitev priključitve Primorske k matični domovini, ki nas prek ozira v preteklost opominja, da moramo biti hvaležni za državo, v kateri živimo danes. Drugi mejnik pa je še bolj oseben. Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina namreč prav letos praznuje 70-letnico obstoja. Ajdovska gimnazija ima korenine v povojni nižji gimnaziji, v šolskem letu 1951/52 pa je začela delovati tudi višja gimnazija. Šole, ki je leta 1971 dobila ime po ajdovskem rojaku, slikarju in grafiku Venu Pilonu, ni oblikoval zgolj gimnazijski program, temveč tudi številni drugi. Gradbena šola, program naravoslovno matematične tehnologije, tekstilni program in med zadnjimi, a zelo pomembnimi srednješolski strokovni program Predšolska vzgoja. Prav vsaka izobraževalna smer je skozi čas zaznamovala našo današnjo podobo. A bistvo naše šole niso programi, temveč vi, drage nekdanje dijakinje in dijaki. Čisto vsak izmed vas je postavil kamenček v mozaik Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina.

Zdaj je prišel čas slovesa. Pred vami se odpirajo nova vrata, stopali boste po še neznanih stopnicah do svojih ciljev. Naj vam bodo ob tem v oporo znanje in veščine, ki ste jih usvojili za in izven naših šolskih zidov. Vedno stopajte po poti srčnosti in vedoželjnosti, ustvarjalnost pa naj na vsakem koraku lepša in osmišlja vaš obstoj. Na svoji poti bodite vztrajni, zagnani, vedno znova iščite poti k novim spoznanjem. Ob tem pa ne pozabite, da ste zametke svojih uspehov kalili tudi v skupnosti pilonovcev. Srečno!

Ravnatelj Andrej Rutar, prof.

Ob upokojitvi

Z letošnjim šolskim letom je odšla v pokoj dolgoletna profesorica slovenščine, gospa Bruna Vuga.

Sodelavki Bruni, ki stoji na pragu novega življenjskega obdobja.

Tako velika je tema
in vsi prostori sami
in zimski veter plahuta
nad temnimi vodami.

Počasi noč se razdeli
in iz neznatne rane
se prvo jutro naredi
in kopni dan nastane.

Stopi se trdoživi hlad
in duh ledino orje
in je potrata in pomlad
in reke grejo v morje.

Hoja divjadi in zveri
beži v rdeče zarje
in tiha jelša koprni
v šentjanževe viharje.

Pohlevno vije se bršljan
med sviti in večeri
in svet je velik in prostran
in narejen po meri.
(Kajetan Kovič, Genesis)

Draga Bruna!

Poklicna pot, ki jo danes zaključujete, je bila za Vas poslanstvo. Vašo predanost, ljubezen in odgovornost do pedagoškega dela, posebej pa do materinščine, smo čutili Vaši dijaki in sodelavci.

Sodelavke iz aktiva smo Vam zaupale in zato pri Vas pogosto iskale »zadnjo besedo«, tako v strokovnih debatah in zagatah kot tudi v povsem človeških pogovorih o bolj ali manj vsakdanjih temah.

Pogrešale bomo Vašo odločno besedo, premišljene nasvete, zadržane pomisleke, iskrene pohvale in pristno navdušenje, marsičesa pa smo se od vas tudi naučile. Učitelj mora biti zgled, ste dejali in z dejanji potrjevali svoje besede. Verjamemo, da bo naše nadaljnje delo vsaj tako dobro ali morebiti še boljše tudi po Vaši zaslugi.

In tudi pred Vami, draga Bruna, so novi izzivi, čeprav se morda zdi, da svet, ki Vam ostaja, že poznate, saj ste ga gradili vzporedno in pogosto prepletaje s poklicnim.

Zdaj je čas, da si ga uredite po svoji meri in ga v polnosti zaživite.

Vse dobro Vam želimo.

Sodelavke iz aktiva učiteljic slovenščine

Prvi šolski dan – Sprejem prvošolcev

V sredo, 1. septembra, smo dijaki, dijakinje, učenci ter učenke zopet sedli v šolske klopi. Ponovno smo se srečali s svojimi sošolci in profesorji ter izmenjali kar nekaj lepih besed. Na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina se nam je na gimnazijskem programu pridružilo tudi 27 dijakov in dijakinj prvega letnika. Gotovo vznemirjeni in malo nervozni, vendar z dvignjeno glavo, so pogumno zakorakali ne le v novo šolsko leto, vendar tudi v novo šolo, med nove in neznane sošolce ter profesorje. Ker se četrti letniki še vedno dobro spominjamo, kakšni občutki so nas navdajali, ko smo pred tremi leti tudi sami naredili tako velik korak, smo prvošolcem pripravili topel sprejem, da bo njihov začetek šolanja na naši šoli čim lepši. Najprej smo jim 4. a in 4. b zaželeli lepo dobrodošlico in jim namenili nekaj spodbudnih besed. Sledila je igra imen, pri kateri so se dijaki v tišini morali razvrstiti po abecedi, glede na prvo črko svojega imena. Ko smo jih četrti letniki opazovali med razvrščanjem, smo opazili, da je na našo šolo prišel razred, ki si med seboj pomaga, tudi če se še ne poznajo najbolje, sodeluje in zelo dobro rešuje izzive na svoji poti. Nato smo vsakemu dijaku izročili mafin, v katerem je bila zastavica z njihovim imenom in imenom enega ali dveh dijakov iz četrtega letnika, na katerega se lahko obrnejo s kakršnim koli vprašanjem ali prošnjo. Podarili smo jim

tudi majhne paketke z vsemi nujnimi potrebščinami, kot so svinčnik, kemični svinčnik, radirka in blokec, ter bandano in broško, ki ju bodo prvih nekaj dni nosili, da jih bodo ostali dijaki prepoznali. Zatem je bilo na vrsti pevsko tekmovanje oziroma tekmovanje v glasnosti, v katerem so glavni favoriti, 4. b, pričakovano zmagali. Na koncu smo prvošolce pogostili še z okusnimi čokoladnimi palačinkami in prvi šolski dan je bil zaključen.

Lara Likar, 4. b

Pogum

Pogum je razpreti krila in poleteti v širni svet. Tako kot ste vi pred štirimi leti pogumno razprli svoje takrat drobne in krhke peruti, storite to tudi sedaj. Obogateni z dragocenimi izkušnjami srednješolskih dni se odrinite, poletite in objemite svojo usodo.

Pogum je upati si pasti, a se ponovno dvigniti. Četudi boleč in krivičen lahko padec prinese nova spoznanja. Le dovoliti si morate na morebitna razočaranja pogledati z drugega zornega kota.

A pogum je včasih tudi priznati poraz ter tako sprejeti svojo krhkost. Za vsako ceno pač ne gre.

Pogum je verjeti, a ne imeti dokaza. Četudi pretekla štiri leta niso bila vedno prijazna in četudi je tu pa tam kaka solza spolzela po licu, ste vendarle verjeli, da boste zmogli, da boste uspeli. Ohranite držo zmagovalcev tudi v prihodnje.

Pogum je »oprosti«, a včasih tudi »hvala«. Ker iskrena beseda posameznika zapiše v večnost. Trudite se za dobre medsebojne odnose in tako ustvarjajte družbo, v kateri bodo sanje postale resničnost ter bo našim in vašim zanamcem vredno živeti.

Pogum je življenju reči »da«, a ko pride čas slovesa »dopolnjeno je«. Danes se sicer uradno poslavljamo, a ker verjamem, da smo v vas zasejali srž vedoželjnosti, srčnosti in poguma, me misel na jutrišnji dan ne pušča prazne in brezbrižne.

Pogum je vztrajati v svojem, ko ti svet pravi, kako neumen si, ker se ne ukalupiš. Zato odkrijte in se utrdite v svojem pravem jazu. Presejte in premislite, preden vzamete za svoje. Sedaj to in še več od vas pričakuje življenje.

Pogum je sprejeti svojo usodo, pa naj bo še tako težka ali drugačna od drugih. Kajti ta usoda je vaša, vam pripisana z namenom. Sprejmite jo in oplemenitili boste svet.

Pogum je tako norost kot kolo razvoja.

Dragi dijaki!

Da bi v življenje zakorakali noro pogumno, da bi ga znali živeti, užiti in spreminjati na bolje.

mag. Melita Lemut Bajec
v imenu razredničark
letošnje in lanske generacije
maturantov

Športni tabor Bohinj 2021

V sredo, 8. septembra 2021, smo se že na vse zgodaj odpravili na avtobusno postajo, kjer smo vstopili na avtobus za Novo Gorico. Od tam smo šli na železniško postajo in se z vlakom popeljali do Bohinjske Bistrice. Oddali smo prtljago in se odpravili na dve urni pohod do hostla pod Voglom. Vsi smo se počutili kot znanstveniki, ko smo drug drugega testirali. Tako smo se lahko mirne vesti odpravili na kosilo. Po kosilu smo se namestili v naše sobe in si privoščili krajši počitek pred športnimi aktivnostmi. Le izjeme so se mu izognile in odšle igrat pingpong.

Kasneje smo se razdelili v dve skupini skupaj z vodjama Blažem in Živo ter se podali v tekmovanje s kanuji. Sprva je premoč kazala Živina ekipa, vendar je Blaževa ekipa na poti nazaj prevladala. Na plaži smo brez 'težav' kar v oblačilih skočili v prijetno hladno Bohinjsko jezero. Ko smo varno pripluli na obalo, je sledilo postavljanje večernega kresa. S skupnimi močmi nam je uspelo postaviti najlepši in najboljši kres v zgodovini športnih taborov SŠVP Ajdovščine. Zelo lačni smo se odpravili na večerjo, kjer smo se najedli pašte. Po večerji smo se odpravili na druženje ob kresu, kjer smo prepevali pesmi, odigrali kakšno partijo briškole ter si kaj lepega povedali.

Zjutraj sta se profesorica Pavlina in Aljaž odpravila na tek okoli jezera, ki je dolg približno 12 km. Ko smo se ostali prebudili, so se začele težave, ki so nam kasneje poslabšale in tudi skrajšale našo dogodivščino. Kljub težavam smo se razdelili v skupine in se odpravili na kolesarjenje in plezanje, nekateri pa so se raje podružili pred hostlom. Tukaj se je naš tabor počasi zaključil in že rahlo speči smo se odpravili z vlakom do Nove Gorice.

Kaja, Pia, Ana
4. letniki PV

Certifikat kakovosti maturantki Špeli Pregelj

Naša maturantka, Špela Pregelj s Cola, je prejela geografsko označbo 'Idrijska čipka'. To je certifikat kakovosti, ki v skladu s slovensko zakonodajo sporoča, da čipke s to oznako izpolnjujejo predpisana merila kulturne dediščine, da so izdelane v več tehnikah in z več elementi čipkarske šole v Idriji, na geografskem območju 'Dežele idrijske čipke', iz pretežno naravnih materialov ter izpolnjujejo zahteve o kakovosti.

In kaj Špeli pomeni priznanje?

»Prejem geografske označbe mi pomeni veliko, saj čipkarstvo in idrijska čipka predstavljata velik del mojega življenja. V čipkarsko šolo sem se vpisala pod sestrinim prigovarjanjem že v prvem razredu in 'ta obrt' mi je kmalu prirasla k srcu. Razvila in izpilila sem ročne spretnosti in natančnost, vsakokratno urjenje prstov pa mi je tudi pomembno pomagalo pri sproščanju in vzdrževanju koncentracije. Čipka obenem predstavlja pomemben del naše kulturne dediščine, česar se v zadnjem času vse bolj zavedamo, zato tudi pridobiva na vrednosti in priznanju. Sama sem tako med srednjo šolo lahko ves čas uveljavljala status kulturnika, priznanja, ki sem jih med tem časom dobila, pa se mi upoštevajo tudi pri vpisih, npr. za študentski dom.«

Špela, čestitamo in se veselimo stvaritev izpod tvojih spretnih prstov!

Več informacij: http://www.idrijskacipka.si/geografska-oznacba-certifikat

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST
SREDNJA ŠOLA VENO PILON AJDOVŠČINA

Dejavnosti v programu POŠ sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Ajdovski planinci na Jalovcu

Vodnik Gregor Vodopivec je o pohodu na 2.645 m visoki Jalovec zapisal: Odlična vremenska napoved za nedeljo! Zadnja potrditev, da se v zgodnjih jutranjih urah odpeljemo v dolino Trente, natančneje še malček naprej, do parkirišča pri koči pri izviru Soče. Po opravljeni jutranji pripravi na turo, v strnjeni skupini zagrizemo v strmino, ki je pred nami. Naklon terena, tempo in zunanja temperatura hitro poskrbijo, da za nami ostajajo le sledi kapljic znoja. Pogledi na okoliške, z jutranjim soncem obsijane gore, nam dajo dodatno spodbudo za napredovanje in kaj kmalu se že opremljamo pod skalno pregrado, ki nam jo je kmalu zatem uspelo tudi premagati. Mimo izhoda iz J. Ozebnika smo se podali pogumno naprej proti razglednemu grebenu, od tam pa proti najvišji točki nedeljske ture! Naš trud je bil na vrhu poplačan s prekrasnimi razgledi! Sledil je še previden spust proti našemu jutranjemu izhodišču, ki pa smo ga opravili mimo koče pod Špičkom. Po varni vrnitvi v dolino smo si segli v roko, čestitali za uspešno opravljeno turo in zaželeli čimprejšnjega ponovnega snidenja

Vodniška ekipa!

Po poti miru na grebenu Kolovrata

Mladi ajdovski planinci

Pred začetkom novega šolskega leta so mladi planinci PD Ajdovščina spoznali še en prelep košček naše domovine. Obiskali so razgleden greben Kolovrata, ki se dviga na desnem bregu Soče med Kobaridom in Tolminom. Mladi planinci so s seboj povabili tudi starše, babice in dedke, tako da je bila starostna razlika med najmlajšim in najstarejšim udeležencem častitljivih osemdeset let. Na Kolovratu jih je pričakalo in ves dan spremljalo sonce. Po muzeju na prostem jih je popeljal lokalni vodnik, jim razkazal kaverne, mreže strelskih jarkov, topniške položaje in opazovalna mesta, ki so jih zgradili vojaki v nemogočih razmerah na soški fronti v času prve svetovne vojne. Stopali so po prelepi naravi, obliti s soncem, v prijetni družbi, obdani s pogledi zdaj na Sočo, zdaj na lepe beneške vasice, na mogočni Krn in bližnji Mrzli vrh, v daljavi pa na Sveto Goro in Jadransko morje. V vsej tej lepoti se skoraj niso mogli vživeti v strahote vojne in to nesmiselno morijo. Ker pa je bilo potrebno poskrbeti tudi za želodčke, so planinski pohod zaključili v Planinskem domu pod Ježo, kjer sta jih pričakala okusna pašta in slastne palačinke.

MG

Društvo invalidov Ajdovščina – Vipava:

Pohod po Rogli in obisk Žičke kartuzije

In smo šli …

Zgodaj smo vstopili na potovalni avtobus (Stopar d.o.o.), s katerim smo se v prijetnem vzdušju kmalu pripeljali na Roglo.

Sončen dan je kar vabil, da se podamo na razgledni stolp med krošnjami. Hitro smo se okrepčali s sendviči, ki so jih za nas pripravile pridne roke zaposlenih na Mlinotestu.

Z levo naprej in tako do vrha, nas je povabila predsednica DI, na pohod po Rogli.

Že sama veličastna konstrukcija stolpa in informacijske točke, kjer izveš veliko novega o flori in favni, te med hojo na vrh prevzamejo. In vrh, kjer ti gorski vetrič zapiha v lase in pogled bega v daljavo od ene gore do druge. Še skupinska slika, ki pove več kot sto besed - prečudovito! Prazni želodčki so že začeli klicati po kosilu, ki smo si ga privoščili v Zrečah.

Po dobri hrani smo program nadaljevali s srečanjem članov društva v Žički kartuziji. Samostan - tiha lepotica v Dolini svetega Janeza Krstnika. Tam nas je pričakala vodička s polnim košem informacij. Hlad in veličina starih zidov te popeljeta v davno preteklost, ko so se tam sprehajali kartuzijanci v belih oblačilih in zapisovali zdravilne recepte. Razstava njihovih rokopisov nam pove, koliko truda je bilo vloženega v en sam zapis. Še danes po njihovih receptih iz zelišč, zasajenih v zeliščnih vrtovih, izdelujejo pripravke za blažitev bolečin ter mnogih bolezni. Vse te dobrote so na pokušino v najstarejši samostanski lekarni.

Dan smo izkoristili do maksimuma. Med potjo domov smo se ustavili še v Žalcu na hladnem vrčku piva in se posladkali s krofi na Trojanah.

Utrujeni, polni vtisov in sladkih besed smo se prijetno zleknjeni na stolih avtobusa predali lepotam panorame, nekateri pa tudi zadremali pod nežno sapico klime in ob prijetnih zvokih domače glasbe.

Tovrstni dogodki ti napolnijo telo z življenjsko energijo, duh se pomladi in obnovi stkane vezi prijateljstva. Vsakič znova se zaveš in si hvaležen za domovino, v kateri živiš, in za ramo, na katero se lahko nasloniš.

Društvo invalidov Ajdovščina - Vipava

OGLAŠUJTE v časopisu Latnik
e-naslov: komerciala.latnik@gmail.com

Z Mostom v Prekmurje

Krožka 'Zgodovinska potepanja' in 'Ustvarjalno pisanje' Društva MOST Univerze za tretje življenjsko obdobje Ajdovščina sta novo študijsko leto 2021/2022 začela z ekskurzijo v Prekmurje.

Mentorici krožkov prof. Zdenka Žigon in prof. Ivana Slamič sta pripravili bogat in zanimiv program, ki nam ga je med triurno vožnjo proti najvzhodnejšemu delu naše države obširno predstavila mentorica Zdenka. Z zanimanjem smo poslušali njeno razlago, naši pogledi pa so se sprehajali po poljih, gozdovih, hribih in dolinah, rekah, po mestih in naseljih, mimo katerih smo se vozili in si v mislih pritrjevali: »Lepa je, res je lepa naša Slovenija!«

Prvi postanek in osrednji dogodek potovanja je bilo srečanje s člani društva 'Primorci in Istrani v Prekmurju', ki ohranja običaje, tradicije in kulturno izročilo Primorcev in Istranov. V vasi Pince Marof so nas pričakali, toplo sprejeli in nas pogostili člani društva, potomci prvotnih naseljencev. Njihov predsednik Stanko Bensa nam je spregovoril o širšem zgodovinskem okviru in vzrokih naselitve. Njegova s čustvi prežeta pripoved o trpljenju, večkratnem preseljevanju, boju za preživetje in obstanek nas je resnično ganila. Manjši muzej, postavljen v repliki barake prvih priseljencev, še dodatno priča o nepredstavljivih razmerah, v katerih so ti ljudje živeli. Težko si je predstavljati, da je človeku, ljudem, dano, prestati take preizkušnje in vse tragične zgodbe, kot so jih doživljali Primorci in Istrani na svoji trnovi poti.

Naše potepanje nas je vodilo v Lendavo, kjer nas je pričakala lokalna vodička. Vzeli smo čas za odmor in kosilo v gostilni Lovski dom in se okrepčali s prekmurskim bogračem. Po predvidenem programu smo si nato ogledali številne zgodovinske, kulturne in krajevne znamenitosti Lendave in okolice. Sinagogo, evangeličansko in več katoliških cerkva, kapelico Svete Trojice z mumijo Mihaela Hodika in grob, v katerem se je skrival dobrotnik, prekmurski Robin Hood. Videli smo prenovljeno mestno dvorano, kulturno središče Lendave z zanimivo notranjo arhitekturno ureditvijo v obliki narobe obrnjene in prostoru prilagojene Noetove barke.

Sledila je vožnja po obronkih Lendavskih goric proti razglednemu stolpu Vinarium. Skrbno obdelana polja, visoko v bregove vzpenjajoči se vinogradi in urejene domačije dokazujejo, da tod živijo delavni in prizadevni ljudje. Povzpeli smo se na 224m visok Vinarium, s katerega pogled sega na našo vzhodno sosedo Madžarsko, proti jugu na Hrvaško, v Slovenijo na zahodu in na bolj oddaljeno Avstrijo na severu.

Na koncu naše poti smo se ustavili v Razkrižju. V župnijski cerkvi nas je sprejel msgr. Franc Režonja, župnik na Razkrižju in vikar za narodnostne skupnosti. Seznanil nas je z zgodovino cerkve, ki jo krasijo zelo lepi vitraži naše domačinke Anice Stojko, delo članice društva Most. Izčrpno nam je predstavil tudi zgodovino Razkrižja, sobivanje ljudi na narodnostno mešanem področju in zaplete s Hrvaško po osamosvojitvi Slovenije.

Utrujeni od številnih vtisov in obogateni z novimi spoznanji in vedenji smo se v večernih urah srečno vrnili na izhodišče, v Ajdovščino.

Dora Furlan, foto Jana Maraž

Pozdravila so nas Plitvička jezera

Sredi avgusta se je v naši dolini rodilo jasno in pretoplo jutro. Na avtobusu se nas je zbralo pol Ajdovcev in pol Vipavcev, vendar smo potovali v sožitju. Organizacijo izleta je imelo DU Vipava, pod taktirko gospe Mirjam, ki jo je trdno držala do konca poti. Odpeljali smo se v Narodni park Plitvička jezera.

Ko smo prečkali mejo, kjer so nas komaj pozdravili, se nam je v daljavi zableščalo morje. Mežikalo je razposajenemu soncu in vabilo kopalce. Pot nas je vodila mimo Reke. Spremljali so nas nekateri skalnati otoki: Krk, Cres in Goli otok v ozadju. Z nasprotne strani nas je pozdravljala Učka, pod njo Crikvenica, Opatija, Lovran in …

Panoramska vožnja ob morju nas je popolnoma predramila. V avtobusu so se slišali vzkliki navdušenja in občudovanja. Skrbna vodička nam je s pripovedjo krajšala čas.

Ko je avtobus pri Senju zavil proti Velebitu, smo se odlepili od morja. Po celinski Liki, ki tvori vez med morjem in celino, je bila vožnja daljša, vendar zanimiva. Če smo pomislili na znamenite ljudi, povezane z Liko, je čas hitreje minil. V to celinsko pokrajino sodita vsaj Nikola Tesla in Rade Šerbedžija ...

Narodni park Plitvička jezera me je spominjal na mnoge učence, s katerimi smo obiskali to območje, ki se zaradi preteklosti še danes imenuje Vražji vrt.

Ta svet, njegova površina je 192 km2, okrog šestnajstih jezer je prekrit z bukovimi gozdovi. V modrozeleni pastelni barvi (spominja na barvo Soče) se zrcalijo grebeni Male Kapele in Plješivice. Jezera so različnih velikosti, globin in oblik, vpisana so v Unescovo svetovno dediščino. Voda se v veličastnih slapovih preliva iz jezera v jezero, okrog je speljana steza, na kateri se je tistega dne trlo obiskovalcev. Našo pot, ki je bila dolga skoraj 10 km, sta nam skrajšala ladja, ki nas je popeljala po jezeru, in avtobus, ki nas je pripeljal na izhodišče parka.

Z mrakom smo zapustili ta veličastni stvor narave, ki naj bi po legendi nastal po strašni suši. V srčni molitvi in prošnji se je ljudi usmilila Črna kraljica in poslala dež. Deževalo je in deževalo, dokler ni bilo toliko vode, da so nastala jezera.

Nekateri naši sopotniki so si tako natančno zapomnili vse podatke, ki jih je posredovala vodička, da so si v kvizu na avtobusu prislužili nagrade, sponzorsko darilo trgovine Fama.

Da smo se posladkali, ko smo se vračali proti domu, je s sladkim pecivom poskrbela slaščičarna iz Vipave.

Izlet je bil utrinek v toplem poletnem dolgočasju, čeprav nas tudi Plitvička jezera niso ohladila.

Irena Šinkovec

Veterinarska bolnica Vipava

IVAN PRINCES s.p.
Gradiška c. 10
5271 Vipava
SLOVENIJA

tel.: 05/36 44 390
fax: 05/36 44 393
veterina.vipava@siol.net

mag. Anton Lavrenčič dr. vet. med.
041 671 170
Matej Hosta dr. vet. med.
031 612 777
Veronika Budin dr. vet. med.
051 321 368
Larisa Bukovec dr. vet. med.
041 717 170

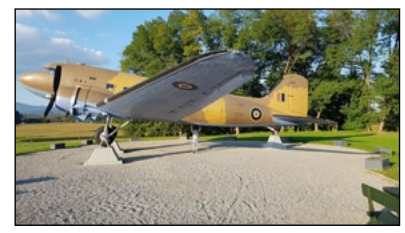
Izlet v Belo krajino

Na prvo septembrsko nedeljo se je avtobus krajanov Ustja odpravil na potep po Beli krajini. Kot se za Gospodov dan spodobi, smo se spotoma najprej ustavili v Grosupljem in se udeležili svete maše pri znanem župniku Martinu Golobu. Polni dobre volje (in okusne malice) smo pot nadaljevali proti Dolenjski, prečkali Gorjance in se ustavili v Metliki, kjer smo si ogledali srednjeveško mestno jedro. Prav tako zanimiv je bil ogled kraškega izvira reke Krupe pri Semiču, ki nas je očarala s smaragdno barvo. Kulturnim in kulinaričnim doživetjem (kosilo v Črnomlju) je sledilo športno popoldne v kampu Podzemelj ob reki Kolpi. Najpogumnejši so v reki zaplavali, nekateri so se zapeljali s supom, drugi so izkoristili urejena igrišča ali pa enostavno ob reki lovili tople jesenske žarke. Na poti proti domu je v kraju Otok naše zanimanje zbudilo še letalo DC-3 iz druge svetovne voljne. Druženje v Beli krajini nas je navdušilo, tako da nam je predsednik sveta KS Ustje in hkrati organizator izleta Simon Štrancar zagotovil, da se kmalu spet kam odpeljemo.

Besedilo VK, foto Žana Vovk

Studenec pri Domžalah

Obisk gledališča

Veliko naših članov je ljubiteljev gledališča. Zato vsako leto enkrat poleti obiščemo Poletno gledališče Studenec pri Domžalah.

V četrtek, 12. avgusta, smo se v poznem popoldnevu odpravili z avtobusom proti Studencu. Ogledat smo si šli veseloigro s petjem 'Pri belem konjiču'. Dogajanje je postavljeno v prelepi Bohinj. Veseloigra je razveselila ljubitelje ljudske dramatike, še posebej vse, ki imajo radi petje. V glavnih vlogah so natopili priznani pevci in igralci.

Pozno ponoči smo se vračali proti domu. Na avtobusu je bilo živahno, saj smo imeli dobre pevke in pevce, ki so nas zabavali vse do doma.

DU Ajdovščina

Upokojenci na izletu v Bohinju

Čas poletja, sonce sije na vso moč in poišče tudi najbolj senčne kotičke, vročina pritiska. Načrtujemo izlet. Kam? Seveda na Gorenjsko! Bohinj je tista destinacija, kjer je sigurno kar nekaj stopinj hladneje kot na Primorskem. In še: izlet bo nekaj posebnega, šli bomo z vlakom, saj imamo upokojenci kartice za brezplačno vožnjo.

Čas poletja, sonce sije na vso moč in poišče tudi najbolj senčne kotičke, vročina pritiska. Načrtujemo izlet. Kam? Seveda na Gorenjsko! Bohinj je tista destinacija, kjer je sigurno kar nekaj stopinj hladneje kot na Primorskem. In še: izlet bo nekaj posebnega, šli bomo z vlakom, saj imamo upokojenci kartice za brezplačno vožnjo.

Do železniške postaje Nova Gorica z avtobusom, nato na vlak. Občutek je bil tak, kot takrat v šolskih dneh, ko smo šli na končni izlet na Bled ali v Bohinj. Po dolini Soče in Baške grape, z lepimi razgledi, v sproščenem vzdušju in klepetu, je vlak zapeljal skozi predor na gorenjsko stran, na končno postajo Bohinjska Bistrica. Najprej smo si ogledali cerkev Sv.Nikolaja, nato z avtobusom do Ribčevega laza, kjer smo si ogledali še cerkev Janeza Kersnika, zavetnika furmanov, nato pa smo se vkrcali na ladjico, ki nas je popeljala po jezeru do Ukanca. Po številnih stopnicah smo se vzpeli do mogočnega slapa Savice, kjer smo občudovali lepote narave, vsi zadovoljni, da smo zmogli do cilja. Ob vznožju nas je čakal avtobus in odpeljali smo se na kosilo K´ Tripiču.

Hitro je minil dan. Vlak nas je odpeljal do Nove Gorice in z avtobusom do doma. Še bomo šli, če bodo le dovoljevala korona pravila.

Vsi, morda starejši še bolj, pogrešamo druženja, nova doživetja, razvedrilo. Ko gremo na izlet ali letovanje se sprostimo in vse težave, ki jih imamo izpuhtijo.

Rožica Kovač, Društvo upokojencev Ajdovščina

XIV. literarni maraton Rdeča jabolka

Kulturno društvo Norma7 je tudi letos organiziralo tradicionalni literarni maraton Rdeča jabolka, ki je potekal 15. septembra v ajdovskem Lokarjevem drevoredu. Na maraton so bili povabljeni bralci, recitatorji, literarni ustvarjalci, ljubitelji leposlovja, udeleženci letošnjega društvenega javnega literarnega natečaja Ženska včeraj, ženska danes, slikarji, fotografi, ki so maratonsko dogajanje lahko spremljali z risanjem, slikanjem, fotografiranjem ali svoja dela obiskovalcem predstavili na enodnevni priložnostni razstavi.

Pričakovana manjša udeležba bralcev in avtorjev ni vplivala na kvaliteto Rdečih jabolk. Prebiranje proze in poezije prisotnih in tudi odsotnih avtorjev, predstavitev mnenj in stališč do pisanja nasploh (Vanda Žvanut, Dragica Čuk-Novak, Mihaela M. Tihelj); lik Nežike iz lutkovne predstave Franceta Bevka Pestrna, ki jo je vodila animatorka Klara Štrancar; izvedba kamišibaj predstave Moder metulj skupine članov DC ŠENT Ajdovščina pod mentorstvom avtorice besedila Nike Škofič; Sanjam, da ćeš doći, jer mirisu noći … - nekaj o življenju in delu dame s klobukom, velike pesnice Desanke Maksimović; razstavljene slike Klare Bratina; vse to in še številne majhne podrobnosti srečanja podobno mislečih literarnih in likovnih ustvarjalcev in njihovih ljubiteljev je vodilo maratonsko srečanje v prijetno, ustvarjalno in prijateljsko srečanje, ki je tudi letos svoje zavetje našlo v naravni kulisi Lokarjevega drevoreda v Ajdovščini.

Ivana Keber

PGD Ajdovščina

Gasilski krožek

Z oktobrom, mesecem požarne varnosti, se v naš dom ponovno vrača gasilski krožek. Člani Prostovoljnega gasilskega društva Ajdovščina v svoje vrste vabimo vse otroke od 6. do 16. leta.

Krožek bo potekal v dveh skupinah, v prostorih PGD Ajdovščina. Za mlajšo skupino, pionirje (6 – 12 let) bo ob sredah ob 17. uri, začeli bomo že v sredo, 6. oktobra. Za mladince (12 – 16 let) pa bo krožek ob petkih ob 17. uri, začenši 1. oktobra. Na krožku se bomo učili gasilskih veščin, osnov preventive in skozi igro spoznavali delo prostovoljnega gasilca ter gasilsko taktiko.

V svoje vrste vabimo in z odprtimi rokami sprejemamo tudi nove člane, torej vse starejše od 16 let, ki ste prestari za obiskovanje krožka. Take, ki bi radi postali operativni gasilci ali pomagali pri delovanju društva, vabimo, da stopite v stik z nami na spodaj navedene kontakte.

Splošno javnost želimo opozoriti tudi, da letošnji mesec požarne varnosti poteka s tematskim naslovom Po potresu lahko tudi zagori. V tem mesecu boste na različnih socialnih omrežjih in v medijih zasledili številne koristne informacije, ki bi Vam v ključnih trenutkih pomagale pravilno odreagirati.

Vabljeni torej vsi, stari in mladi, vsi ki imate radi gasilce, gasilstvo, ste željni novega znanja in se radi zabavate, da se nam pridružite in spoznate naše poslanstvo.

Več informacij lahko dobite na facebook strani PGD Ajdovščina, za dodatna vprašanja pa smo na voljo prek e-maila: pgd.ajdovscina@gmail.com ali na telefonski številki 040-370-489 (Anja) oziroma člani na številki 040-454-333 (Peter).

Na pomoč!

Pestro poletno dogajanje na Gočah

Zadnji poletni julijski večerin večere v mesecu avgustu smo na Gočah popestrili z druženjem ob filmih, otroški predstavi in glasbi. Ob koncih tedna se je vaški plac 'Jegen' spremenil v prijeten prireditveni prostor, ki je pritegnil vse generacije.

V petek, 30. julija, smo imeli prvi 'Kino pod zvezdami' in si ob kokicah pogledali zanimiv enourni film. Vzdušje je bilo prav čarobno. Nadaljevali smo v petek, 6. avgusta, s filmskim večerom, v četrtek, 12. avgusta, z risanko, primerno za vse starosti, ter v soboto, 14. avgusta, s projekcijo filma 'Zgodbe iz velbanih goških hramov', posnetega na Gočah pred 27-imi leti. Večina nastopajočih je že pokojnih, zato je bil film neke vrste srečanje tudi z njimi, čeprav nismo mogli nazdraviti skupaj. Večer so obogatili domači vinarji z degustacijo goških vin.

Tretji konec tedna v avgustu je bil posvečen najprej petkovemu filmskemu večeru, nato pa sobotni otroški predstavi Indijanska skrivnost, v kateri je indijanska princesa Tisa otroke popeljala v skrivnostni svet Indijancev. Spoznali smo indijanske predmete, pesmi in plese ter izvedli obred, na katerem smo dobili novo indijansko poglavarko. Po končani predstavi je sledila delavnica izdelovanja perjanic in poslikave obraza z bojnimi barvami.

V nedeljo pa smo se podružili ob hamburgerjih in kalamarih. Zadnje avgustovske dni smo namenili še risanki, ki smo jo predvajali v četrtek, 26. avgusta, in nedeljskemu nastopu komornega zbora Ipavska z naslovom Pozdrav jeseni in trgatvi.

Ob organizaciji dogodkov smo se večkrat s strahom ozirali proti nebu in upali, da gre poletna nevihta mimo, redno pa smo tudi z vso previdnostjo spremljali vse aktualne ukrepe, priporočila in omejitve zaradi širjenja koronavirusa. A domačini in vsi ostali obiskovalci prireditev so se odzvali še bolj pozitivno, kot smo pričakovali. Dokaz, da sta druženje in kulturno udejstvovanje še vedno pomemben del našega vsakdana. Ob vsakem dogodku je bilo čutiti veliko pozitivne energije in dobrih misli – tega, kar v današnjih časih tako zelo primanjkuje.

Anja Godnič

» . . . Vedi, nikdar mi ne bo žal niti za en sam hip s teboj . . .«

(Svetlana Makarovič)

Društvo upokojencev Ajdovščina vsako leto povabi svoje člane – zakonske pare, ki praznujejo zlato, diamantno ali železni poroko na skupno večerjo. Ta dogodek obogatijo še s kulturnim programom.

Zaradi epidemije je bilo praznovanje v letu 2020 žal odpovedano, zato pa je bilo letos toliko bolj načrtovano in veselo.

Lani so zlato obletnico poroke praznovali štirje pari - člani našega društva, en par pa je v srečni zvezi že 65 let. Letos pa sta po dva para praznovala zlato – 50 let, dva diamantno – 60 let in dva železno poroko – 65 let skupnega življenja.

V tem nepredvidljivem času nas je do zadnjega skrbelo, če bomo praznovanje sploh smeli

pripraviti. Vabilu se je odzvalo devet parov. Zbrali smo se pozno popoldne 20. avgusta v Piceriji Anja. Po sproščenem klepetu in sprostitvi ob aperitivu smo se posedli za slovesno pripravljene mize.

Zaradi števila udeležencev so kulturni program pripravile le članice in član dramsko-pevske skupine Zarja. Zapele so tri pesmi, nato je slavljence nagovoril predsednik društva, tudi sam med slavljenci. Ob šaljivem skeču smo se nasmejali ženski iznajdljivosti. Za presenečenje in popestritev večera so poskrbele grajske gospe in vitezi grofa Lambergerja. Od daleč so prispeli in zaplesali srednjeveške plese, brez dvoboja v mečevanju tudi ni šlo. O prvi in zadnji besedi v zakonskem življenju nas je poučila grofica – tudi mož ima lahko zadnjo besedo v hiši, a le če reče: »Da draga!«

Po okusni večerji je sledila predstavitev vsakega para, podelitev diplom in čestitk za skupna leta ljubezni, delavnosti, potrpežljivosti in sožitja. Predstavitve so napisali bližnji sorodniki in naši slavljenci so se ob branju namuznili in z nasmeškom pokimali. Vsi so si uredili prijetne domove, so še dokaj zdravi in čili in se veselijo vnukov in pravnukov. Zanimivi so bili opisi njihovih prvih srečanji na dandanes skoraj pozabljenih vaških plesih in sindikalnih veselicah, pa tudi zapisi o trdem delu, skromnosti in zaposlitvah niso manjkali.

Za veselo vzdušje je z živo glasbo poskrbel glasbenik Mauro. Nekateri pari so se prav mladostno zavrteli po plesišču. Brez torte na takem praznovanju ne gre; tokrat je okusno sladico popestrila še fontana iskric, ki so zažarele v poletni noči.

Praznovanje smo pričeli v petek in se imeli prijetno do prvih sobotnih ur.

Zlatoporočencem, Nataši in Edvardu Ferjančiču, Mariji in Francu Krašna, Bojani in Vladimirju Misleju, Mariji in Alojzu Terčelju, Mariji in Izidorju Krapež, Silvi in Maksimilijanu Marcu, Fani in Branku Kenda, ter paroma, ki praznujeta diamantno obletnico: Bernardi in Alojzu Božiču in Ivani in Evgenu Čermelju in prav posebej še parom, ki jih povezuje železna poroka: Ivanki in Pavlu Štoru, Sonji in Ivanu Markovčiču in Fanči in Štefanu Rasporju ISKRENO ČESTITAMO in želimo zdravja. Zahvaljujemo se jim za zgled zvestobe in predanosti, ki naj jih še dolgo povezuje.

Alenka N. Bizjak, DU Ajdovščina

Rokodelska razstava v Opatjem selu

V Opatjem selu se je zbralo 10 rokodelskih sekcij iz DU Trnovo Lokve, Renč, Šempetra, Vrtojbe, Kanala, Deskel Anhovega, Dobrovega, Ajdovščine ter Društvo žena Žbrinca iz Opatjega sela in Kostanjevice na Krasu, ki je bila gostitelj razstave. Pokrovitelj severno Primorska PZDU s predsednikom Zlatkom Martinom Marušičem in koordinatorko Nevenko Vidmar, ki sta povabila rokodelce, da pokažejo delo svojih pridnih rok. Razstava je bila od 10. do 12. septembra v prostorih Krajevne skupnosti Opatje selo.

Zlatko Martin Marušič je govoril o pomenu rokodelstva in ohranjanja kulturne dediščine. Srečanje rokodelcev je bilo prisrčno, kajti ta nori čas ni ustavil ustvarjanja v varnem zavetju domov. Izdelkov je veliko in pokazali so le delček tega, kar hranijo doma. Otvoritev so mladi domačini popestrili s glasbenimi vložki. Kot zanimivost je bila prikazana izumirajoča stara obrt, ki je bila značilna za Opatje selo, biči - po domače škarabaci. Prav ti biči so poleg kmetijstva, kamnoseštva in reje sviloprejk domačinom nudili zaslužek, saj so jih pred 1. svetovno vojno prodajali po celotni takratni Avstriji. Izdelovali so jih iz avtohtonega drevesa kropnice – koprivovca. Razstavljene so bile tudi žbrince, ki so jih uporabljale predvsem žene za prenašanje tovora na glavi. Izdeluje jih Pavel Frančeškin, ki je prikazal izdelavo butarc iz sivke. Ogled razstavljenih izdelkov je pokazal vztrajnost, inovativnost in ljubezen, ki je vložena v vsak predmet, čipko, košaro, prtiček, vizitko, torbico, nakit, slike …

Vse prisotne je pozdravil in pohvalil predsednik za Tehnično kulturo Zveze društev upokojencev Slovenije Branko Suhadolnik. V veselje mu je, da se kulturna dediščina ohranja in da se po celi Sloveniji vrstijo razstave, ki kažejo na bogato izročilo naših prednikov. Prebuditi in vzpodbuditi pa bo potrebno mladi rod.

Nevenka Vidmar

7. festival moškega petja

Ajdovski pevski zbor Srečko Kosovel skuša tudi v teh pandemičnih časih nadaljevati uspešno zgodbo pevskega festivala, le da prilagojenega trenutnim razmeram. Že 7. festival bo tako potekal 9. in 10. oktobra, s posvetnim in sakralnim programom.

Tradicionalno prizorišče posvetnega programa ostaja Vipavski Križ. V soboto, 9. oktobra 2021, bodo na grajskem dvorišču (ob 18.30) nastopili moška in fantovska zasedba zbora Srečko Kosovel, obe pod vodstvom Andreja Makorja, Fantovska skupina MeMPZ Emil Komel iz Gorice (dirigent David Bandelj) ter Mariborski oktet (umetniška vodja Špela Drašler).

Fantovska zasedba zbora Srečko Kosovel bo doživela svoj ognjeni krst, moška zasedba pa bo prav tako krstno izvedla noviteto Andreja Makorja z naslovom Naša zemlja. Skladatelj jo je posvetil prav zboru, ki ga vodi, in sicer ob 30. obletnici samostojnosti Republike Slovenije. Melodijo je zložil na stihe istrskega pesnika Alojza Kocjančiča.

Še pred koncertom (ob 16.00) bo delavnica vokalne tehnike pod vodstvom Martine Burger. Namen delavnice je zborovodjem, pevcem in korepetitorjem izboljšati znanje o vokalni tehniki, da bi uspešneje reševali vokalne težave pri svojem petju in pri delu z zborom. Delavnica bo odprtega tipa, aktivna za vse udeležence. Na voljo bo študijski material. Sopranistka Martina Burger je z odliko diplomirala leta 2011 na zagrebški Akademiji za glasbo. Bila je izjemno uspešna na mednarodnih in nacionalnih pevskih tekmovanjih, poustvarila pa je tudi že 22 opernih vlog. Poleg tega ima tudi široka pedagoška znanja in za JSKD redno vodi seminarje vokalne tehnike.

Če vreme ne bo dopuščalo izvedbe na prostem, se dogajanje seli v Dvorano prve slovenske vlade v Ajdovščino.

Festival se bo v nedeljo nadaljeval v romarski cerkvi Marije Tolažnice žalostnih v Logu pri Vipavi (ob 18.00). Tokrat bosta nastopila dva sestava, vendar z nekoliko daljšima programoma. Domači zbor Srečko Kosovel bo odpel pet nabožnih skladb Avgusta Lebana, ki je pred poldrugim stoletjem nekaj časa učiteljeval prav v Ajdovščini. S koncertom bodo nadaljevali italijanski gostje, Coro La Rupe iz kraja Quincinetto v dolini Aosta. Na sporedu bodo skladbe pri nas manj poznanih skladateljev od renesanse do sodobnosti. Zbor vodi Domenico Monetta.

Vsi obiskovalci festivalskega dogajanja bodo morali upoštevati takrat veljavne protikoronske ukrepe.

Srečanje starejših in težjih invalidov

Ponovno je leto naokoli in Društvo invalidov Ajdovščina – Vipava že tradicionalno v jesenskem času pripravi svojim starejšim in težjim invalidom srečanje.

Veseli smo, da smo se lahko v začetku septembra, klub vsem omejitvam zaradi Covida, tegobam in boleznim, ki tarejo naše člane, ponovno zbrali v Okrepčevalnici Štor - pri Nives.

Predsednica DI Manica Jerkič je v pozdravnem nagovoru spregovorila o delovanju društva, povzela minule dogodke, ki jih je organiziralo društvo, in seznanila člane z novostjo NIJZ o organiziranem cepljenju ter možnostjo pridobitve finančnih sredstev od ZZZS za priznano telesno okvaro.

Zahvalila se je vsem članom, ki ji kakor koli pomagajo pri vodenju društva. Izpostavila je, da je take dogodke vse težje finančno organizirati in se zahvalila Občini Ajdovščina, ki je pripomogla k sofinanciranju tega dogodka.

Kulturni program smo popestrili z nastopom 'Janeza Svetokriškega', ki nam je na hudomušen način povedal nekaj zgodovinskih življenjskih resnic o ženi in možu, ob katerih so se člani veselo nasmejali.

Predstavnica Vital terapije nam je predstavila njihove storitve in pomen gibanja po poškodbah, operacijah, zlomih in sproščujoči masaži.

Ob dobri hrani in veselem razpoloženju so člani poklepetali med seboj in večer je kar prehitro minil. Vsak udeleženec srečanja je ob slovesu prejel spominsko darilce DI.

Spoznanje, da so prav taka srečanja za težje invalide zelo potrebna in pomembna, nas žene naprej z željo in upanjem na prihodnje srečanje.

DI

prodaja@lineaflex.si M: 041 497 170 www.lineaflex.si

lineaflex made in Italy

Spalni studio

Lavričev trg 3, Ajdovščina

URNIK:
pon,tor,čet: 9 h - 15 h
sreda: 11 h - 17 h
Izven delovnega časa:

Postelja TURIST

je posebej razvita za turistične objekte. Iz zakonske postelje na dve enojni postelji. Posteljno dno je že vgrajeno v posteljni okvir.

VELIKOSTI:
160*200 - 2x 80*200
180*200 - 2x 90*200

Festival 'Zunaj'

Minil je že tretji festival gorniškega filma, druženja, plezanja in kolesarjenja z imenom Zunaj. Festival je tako kot vsako leto tudi letos ponudil obiskovalcem vsebinsko bogat program. Vsak večer se nas je zbralo več kot 150 obiskovalcev. Nekatere globoke misli, posredovane v izjemnih filmih, pogovori z gosti in razstava fotografij, bodo kot nepozabni trenutki še mnogo časa zaposlovali naš um in duha.

Za slikovit in kvaliteten uvod v festival sta poskrbela kolesarja, alpinista in fotografa Kristjan Kotar in Alenka Klinar, katerih fotografije smo si imeli priložnost ogledati na trgu Vipavskega Križa. Psiholog, gorski reševalec in alpinist Žarko Trušnovec nam je govoril o pomenu motivacije in gibanja v naravi, za fizično in psihično zdravje posameznika. Ostaja globoko prepričanje, da 'samomotivacije' kot take ni – če ni podprta z zgledom staršev oz. vzgojiteljev. Potrebno se je z otrokom le odpraviti v naravo in se skupaj z njim aktivirati. Zadovoljstvo in motivacija bosta prišla sama po sebi. Je torej posledica in ne vzrok.

Dobesedno prevzel pa nas je celovečerni film Stena senc, ki je v osredje alpinističnega dogajanja postavil šerpovsko

družino in sveto goro - boginjo Kumbakarne in ne alpinistov in njihovih 'herojskih' podvigov.

Imeli smo se možnost vživeti v motive (predvsem preživetja) in strahove šerp pri njihovem delu. Sprejeti moramo svoje omejitve in z njimi živeti oziroma jih premikati naprej – vsak dan malo več spoznati, narediti in s tem je živeti polno življenje.

Drugi dan je bil namenjen turnemu kolesarjenju po gozdovih Javornika in pobočjih Nanosa. Pot je potekala preko vrha Javornika (z obveznim postankom za gozdne maline) do ostankov antične utrdbe Ad Pirum (Hrušica) in nato do slikovitega Predjamskega gradu. Nadaljevali smo po starodavni romarski Jakobovi poti mimo Stran (najstarejša tisa v Sloveniji) do Razdrtega, vmes spoznali pomen starodavne utrdbe Okre ter potovanje Cirila in Metoda v Rim. Na koncu smo se po nekdanji rimski poti spustili do Vipave.

Zvečer pa nam je Jernej Stritih predstavil širše naravovarstvene izzive skozi politično in gospodarsko perspektivo.

V filmu Narava brez meja (režiser Rožle Bregar) smo se sprehodili oziroma poleteli skozi različne dele slovenskih gora, gozdov, rek in morij.

Še posebej pa nas je navdihnil film Življenje v pragozdu (režiserka Rita Schlamberger), ki je z osupljivimi prizori in povezano zgodbo, tudi s poudarkom na načinu komunikacije dreves in živali, predstavila ponovno vzpostavljanje prvinskega življenja v gozdovih avstrijskega narodnega parka Kalkalpen, ki je največje območje divjine v Evropi.

Izjemne zgodbe in iskrena hvala članom AO Ajdovščina za dva čudovita dneva!

Rok, ki je imel 'glavno besedo' pri realizaciji festivala, je zapisal:

»Vtisi ob zaključku festivala Zunaj so sveži. Srečanja, nova, stara, stiski rok, pogovori. Izjemna kulisa Vipavskega Križa, hladna sapa, zadnji sončni žarki dneva, ki so padali na fotografije Kristjana in Alenke, močne besede Žarka in izjemen film Stena senc. Kolesarjenje po razgledih Vipavske doline, poglobljeno razmišljanje Jerneja Stritiha in živa narava na platnu. In spet pogovori, trkanje kozarcev, stiski rok. Vse to je letošnji festival Zunaj.

Upanje, da je celoten program pri vsakem izmed nas pustil nekaj prostora za razmišljanje in da bo zelena miselnost prevladala. Narava je ena.

Zahvala Simonu za zaupanje, Heleni, Nini, Marku, Katji, Eriku, Kristjanu, Tei, Mariu za vso pomoč in podporo pri realizaciji!«

Rok

Brez okisanega fižola ni šlo

V Velikih Žabljah se v zadnjih časih veliko dogaja. V preteklem letu se je ustanovilo društvo ŠKTD Fežularji, katerega člani si z izvajanjem različnih aktivnosti prizadevajo, da se vaščani družijo, povezujejo in naredijo nekaj koristnega za domačo vas. Doseganje zastavljenih ciljev je možno le z majhnimi koraki, veliko dobre volje in vztrajnosti ljudi. Povezovanje ljudi, še posebej v teh časih, ni enostavno, vendar ne nemogoče.

Člani društva so v letu 2021 izvedli že kar nekaj aktivnosti kot so čistilna akcija, postavitev mlaja, kres, ureditev prostora pod Murvo, kjer bo v kratkem postavljena manjša knjižnica na prostem, spust z različnimi plovili po reki Vipavi … Prav slednje je bilo za vse člane in njihove svojce najbolj zanimivo in zabavno. Člani društva so želeli poletje zaključiti na drugačen, zabaven način. Zato so se odločili, da konec avgusta, na res vroč sobotni dan, organizirajo spust po reki Vipavi. Člani so se opremili z različnimi, tako doma narejenimi kot tudi kupljenimi plovili.

Ob upoštevanju vseh priporočil v zvezi s Corona virusom je bil zbor 'tekmovalcev' pred dvorano KS Velike Žablje. Plovila različnih oblik in velikosti so čakala, da jih s traktorji prepeljejo na štartno mesto. Plovba se je začela ob 14.00 pod jezom starega mlina med Uhanjami in Velikimi Žabljami. Spust po reki Vipavi je bilo pravo doživetje, smeha zares ni manjkalo. Uživali so tako mlajši kot starejši. Reka Vipava je bila ponekod nizka, zato je bilo potrebno plovila prenesti z enega konca na drugi. Večina plovil je spust dobro preživela, nekatera pa niso imela te sreče. Po dveh urah 'plovbe' je čez ciljno črto prvi prispel napihljivi 'flamingo'. 'Tekmovalce' so na koncu pričakali sovaščani, ki se spusta niso udeležili. Z bučnim aplavzom in veliko smeha so pospremili prihod članov. 'Tekmovalci' so na koncu prejeli priznanje o udeležbi, seveda so se ga najbolj razveselili najmlajši tekmovalci, za katere je bila ta izkušnja neprecenljiva.

Kot se spodobi, je bilo na koncu poskrbljeno še za okrepčilo. Člani, ki se spusta niso udeležili, so pripravili slastno meso na žaru, sladice in seveda okisan fižol, brez katerega v naši vasi ne gre. Dobrine sta darovali kmetiji Čuk in Slejko. Zahvaljujemo se vsem, ki so sodelovali pri organizaciji in izvedbi srečanja, glede na odziv pa verjamemo, da naslednje leto spust ponovimo.

Iztok Furlan

Učni center Brje

Tudi letos delavnice o sušenju sadja in pripravi sirupov

Kot vsako leto so tudi letos na Ljudski univerzi v Ajdovščini, v okviru letnega programa izobraževanja odraslih, načrtovali teoretične in praktične delavnice o sušenja marelic in sadja, ki dozori v poletnih mesecih, ter izdelave zeliščnih sirupov.

Najprej smo imeli pomisleke zaradi omejitev v zvezi z epidemijo, pa tudi kje dobiti sadje, ker je Vipavska dolina zaradi spomladanske pozebe ostala skoraj brez sadja. Glede na število prijavljenih na delavnice in ker je letos peta obletnica, kar jih v UC Brje izvajamo, smo se odločili, da jih vendarle organiziramo. V trgovskem centru smo nabavili nekaj kg češenj, marelic, breskev, hrušk in jabolk. Ker smo imeli na razpolago majhno količino sadja, smo se odločili, da bomo imeli le eno srečanje in združili teoretični in praktični del delavnic. Zato sem nekaj dni pred srečanjem v domači leseni sušilnici pripravila in posušila polovico kupljenega sadja, da smo ga imeli za pokušino na delavnicah. Na teoretičnem delu sem z videom predstavila, katere vrste sadja so primerne za sušenje, kako ga pripravimo, koliko časa ga sušimo in na kakšni temperaturi, da je dovolj suho, in kako ga shranimo. Na praktičnem delu pa smo skupaj z udeleženci pripravili za sušenje še preostalo sadje. Češnjam smo odstranili peclje

in z gospodinjskim strojčkom odstranili koščice. Marelicam in slivam pa smo ročno odstranili koščice in jih razrezali na polovice. Hruške in jabolka smo razrezali na krhlje različnih velikosti ter jih nekaj pripravili za sušenje z olupki, nekaj pa brez njih. Nato sem predstavila električno sušilnico v UC Brje. Sušilnica je iz nerjavečega jekla, z dvema ventilatorjema ob strani. Deset mrežastih predalov omogoča, da se sadje hitreje in enakomerno posuši. Na predale lahko naložimo od 3 do 4 kg svežega sadja, odvisno od vrste sadja. Lahko sušimo celo sadje, polovice, četrtine, krhlje ali rezine. Na predale smo najprej položili sintetično prozorno tkanino in nanjo nalagali sadje. Tkanina omogoča, da posušeno sadje lažje in nepoškodovano odstranimo iz predala. Potem smo sušilnico zaprli in nastavili temperaturo na 50 stopinj. Koliko časa se sadje suši, je spet odvisno od vrste sadja in od oblike.

Ob zaključku smo poskušali in ocenjevali že posušeno sadje in iz njega pripravljene sadne rezine. Vsi prisotni so bili nad posušenim sadjem zelo navdušeni in imeli veliko vprašanj, predvsem glede shranjevanja, ker so imeli že slabe izkušnje. Vedno opozarjam, da je potrebno sadje dobro posušiti, da izgubi 80 % vlage. Tako posušeno sadje je najbolj primerno shraniti v steklene kozarce in zapreti s pokrovom z navojem. Priporočam, da ga hranimo v temnih in hladnih prostorih. V kozarcih se sadje zmehča in še po letu dni ohrani barvo in okus. Udeleženci so bili zelo zadovoljni in soglasno ocenili, da je bila predstavitev izvedena z odliko. Zato so izrazili željo, da bi v bodoče še organizirali take delavnice, saj se jih bodo z veseljem udeležili.

V mesecu juniju in juliju pa smo v Učnem centru Brje organizirali tudi delavnico o pripravi raznih sirupov in zeliščne soli. Naučili smo se pripraviti domač bezgov sirup in izdelali mediteransko zeliščno sol. Izvedeli smo, iz katerih zelišč se sirupi pripravljajo in jih nekaj tudi poskusili. Tipična zelišča za pripravo sirupov so bezeg, meta, melisa, vrtnica, ameriški slamnik, smrekovi vršički, sivka … Lahko pa smo drzni in inovativni ter pripravimo kombinacijo različnih zelišč. Za pripravo zeliščne soli pa potrebujemo nekoliko več časa, saj moramo nabrana zelišča najprej pravilno posušiti. Za izdelavo zeliščne soli potrebujete naravno piransko sol (grobo ali fino) in posušena zelišča v razmerju 80 % soli in 20 % zelišč. Z dodatkom različnih začimbnic lahko ustvarite celo paleto zeliščnih soli prijetnih vonjav in nepozabnega okusa. Prednost priprave domače zeliščne soli je v tem, da točno vemo, kaj je v njej. Uporabimo zelišča, ki so nam všeč in lahko sami ustvarjamo različne kombinacije. V avgustu pa smo imeli delavnico o pripravi sokov in marmelade iz aronije. Lahko pa jo tudi posušimo in uporabljamo za pripravo čajev. Aronija je premalo poznana, čeprav je enostavna za gojenje. Zdravstvene študije potrjujejo, da izdelki iz aronije ugodno vplivajo na zmanjšanje srčno-žilnih bolezni, uravnavajo tlak, spodbujajo prebavo, imajo antidiabetično delovanje in preprečujejo rast rakavih celic.

Vera Kodrič in Mojca Slokar, mentorici delavnic

Projekt 'Sinergija zaposlitvenega centra in kmetij'

V obdobju od novembra 2019 do novembra 2021 poteka projekt 'Sinergija zaposlitvenega centra in kmetij' ki ga sofinancira Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020. Vodilni partner v projektu je Zavod Bodika – zaposlitveni center, ki ima svojo enoto tudi na Malem Dolu pri Komnu, partnerstvo pa dopolnjujeta še kmetija 'Žužkovi' iz Malega Dola in pa Mateja Marc – nosilka dopolnilne dejavnosti na kmetiji iz Ustij pri Ajdovščini.

Projekt je vezan na Javni razpis za podukrep 16.9. Podpora za diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v zvezi z dejavnostjo v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani.

Vodilni partner projekta, Bodika, Zavod za predelavo hrane in turizem, deluje kot zaposlitveni center. S projektom smo v Bodiki želeli zagotoviti delovno mesto za osebo iz ranljive družbene skupine, ki ji bi zaposlitev prinesla ekonomsko varnost, kvalitetno delovno okolje za razvoj svojih spretnosti in tudi napredovanje v delovni vlogi. Tako se je preko projekta v zavodu zaposlila nova oseba na zaščitenem delovnem mestu, poleg tega pa še oseba na običajnem delovnem mestu, ki je koordinirala projekt. Preko projekta si skušamo prizadevati za ohranjanje kakovostnih delovnih mest v zaposlitvenem centru in kmetijah.

V projektu smo se z ostalima partnerja povezali tako, da smo s kmetijo 'Žužkovi' začeli predelovati mlečne izdelke iz njihovega kozjega mleka, z Matejo Marc pa skupno destilacijo zelišč, ki jih vzgajajo v zaposlitvenem centru, ter izdelavo skupnih kozmetičnih proizvodov. V projektu gre za pomemben odnos sodelovanja in prenosa znanj z enega partnerja na drugega. Poleg tega smo se osredotočili na izdelavo povsem novih produktov – v Bodiki na izdelavo jogurtov, skute in mladih sirov iz kozjega mleka, medtem ko je Mateja Marc izdelala mila in kreme.

V okviru projekta je Zavod Bodika v sodelovanju s kmetijo 'Žužkovi' organiziral več delavnic, na katerih so sodelovale osebe iz ranljivih družbenih skupin, kot so starejši, brezposelni, osebe s težavami v duševnem zdravju. Delavnice so bile namenjene tudi medgeneracijskemu povezovanju in s tem povezanim prenosom znanj. V delavnicah je bil vedno sovključen tudi zaposlen na zaščitenem delovnem mestu, ki je pomagal voditi delavnice in si s tem pridobil dodatne kompetence v okviru delovnega mesta. Rezultat izvedbe delavnic je bil torej vključevanje ranljivih družbenih skupin, medgeneracijsko povezovanje, hkrati pa ozaveščanje o pomembnosti zaposlovanja invalidov na zaščitenih delovnih mestih, ozaveščanje o zdravi lokalno pridelani hrani, ozaveščanje o pomenu kmetij.

Poleg tega delo z živalmi na kmetiji predstavlja tudi posebno terapevtsko vrednost za vključene ranljive skupine.

Mateja Marc iz Ustij pri Ajdovščini v okviru projekta predaja znanja o rastlinah, ki jih v zaposlitvenem centru vzgajamo (zelišča, sivka). Nastala eterična olja, hidrolate, macerate … nato Mateja predela v naravne kozmetične proizvode. Mateja Marc se je v okviru projekta usposabljala v Veliki šoli aromaterapije, ki doprinaša pomembno terapevtsko vrednost na vključene osebe iz ranljivih družbenih skupin.

V drugem letu projekta poteka tudi prenos informacij o projektu na druge kmetije, s katerim želimo približati pomen povezovanja.

Sodelovanje med partnerji ima visoko dodano vrednost tako za zaposlitveni center kot za obe kmetiji, saj smo uspeli resnično doseči sinergijo – vsi povezani skupaj smo dosegli cilje, ki jih vsak član partnerstva sam zase ne bi mogel doseči.

Zavod Bodika

Komunalno blato, ki nastaja na komunalnih čistilnih napravah

Na komunalnih čistilnih napravah nastaja pri biološkem čiščenju odpadne vode tudi odvečno blato, ki po končni obdelavi vsebuje od 20 do 30 % suhe snovi. Nastalo komunalno blato predstavlja največji delež odpadkov na čistilni napravi.

Foto KSD: Naprava za dehidracijo blata na CČN Ajdovščina

Foto KSD: Kompostarna Ajdovščina

KSD d.o.o. Ajdovščina (KSD) upravlja 10 čistilnih naprav, na katerih nastaja odvečno blato. Končna obdelava oz. dehidracija blata pa poteka na Centralni čistilni napravi (CČN) Ajdovščina ter na obeh večjih čistilnih napravah v Vipavi. Iz preostalih malih komunalnih čistilnih naprav ter iz hišnih čistilnih naprav in greznic iz občin Ajdovščina ter Vipava se blato vozi na obdelavo na CČN.

Odstranjevanje blata je bistven pogoj za ustrezno delovanje čistilne naprave in brez te faze proces čiščenja odpadne vode ni mogoč. Blato je torej v tem procesu stranski produkt in predstavlja večji del stroškov odvajanja in čiščenja odpadne vode.

Količine komunalnega blata v zadnjih letih močno naraščajo, kar je posledica izgradnje novih kanalizacijskih sistemov v obeh občinah ter posledica naraščanja industrije. Samo na CČN Ajdovščina je količina blata v zadnjih petih letih narasla za 50 %. Skupne letne količine blata tako dosegajo 3000 ton. Za KSD pomeni to višje stroške odstranjevanja blata, za občane pa višje stroške čiščenja odpadne vode.

Komunalno blato, ki nastaja na čistilnih napravah v obeh občinah je visoke kakovosti in se uvršča v 1. in 2. kakovostni razred glede na uredbene mejne vrednosti za kompostiranje. Tako blato bi se po ustrezni obdelavi lahko uporabljalo za vnos na kmetijska in nekmetijska zemljišča, za sanacijo in izboljšavo tal v parkih, na zelenicah, za gnojenje okrasnih rastlin, za rekultivacijo glinokopov, kamnolomov in degradiranih industrijskih območij, za rekultivacijo odlagališč odpadkov in zemljišč prometne infrastrukture.

KSD v zadnjih letih večji del nastalega blata predela v Kompostarni Ajdovščina, ki deluje v okviru Centra za ravnanje z odpadki Ajdovščina, kjer se blato aerobno predela in kompostira ter trosi po zelenih površinah zaključenega odlagališča. Zaradi povečanih količin blata pa je potrebno vedno več blata oddajati tudi zunanjemu prevzemniku, ki je trenutno podjetje Saubermacher.

Zaradi prepovedi izvoza komunalnega blata iz Slovenije in ostalih evropskih držav na Madžarsko, je cena oddaje blata Saubermacherju narasla za 220% in trenutno znaša 239 EUR/tono. Saubermacher je namreč začel po višji ceni odvažati blato v Avstrijo, kjer pa ga prav tako kompostirajo, manjši delež uporabijo kot gorivo.

Glede na visoko kvaliteto blata, ki nastaja na čistilnih napravah v upravljanju KSD, bi bila z okoljevarstvenega vidika najoptimalnejša rešitev aplikacija komposta, v katerega se dodaja blato, na kmetijska in nekmetijska zemljišča. Žal pa je okoljevarstvena zakonodaja kontradiktorno zastavljena, postopki pridobivanja dovoljenj za vnos in uporabo kompostiranega blata na posameznih zemljiščih pa nerazumljivo dolgotrajni. Kljub vsemu pa je KSD v postopku pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja za vnos komposta 2. kakovostnega razreda, proizvedenega deloma iz blata, na območje plazine Slano Blato, z namenom rekultivacije teh površin. To bi bil eden prvih primerov takšne prakse v Sloveniji.

Količine komunalnega blata na CČN Ajdovščina pa bi lahko zmanjšali tudi tako, da bi investirati v rekonstrukcijo obstoječe opreme za dehidracijo blata ter v dodatno v infrastrukturo za obdelavo dehidriranega blata. Glede na trenutno ceno oddaje blata bi se investicija hitro izplačala.

Donirana topla kosila in hrana iz trgovin

Rdeči križ Ajdovščina je junija lani ob pomoči Zveze Lions klubov Slovenije iz ajdovskih trgovin Lidl in Hofer začel prevzemati donirano hrano. Tako je že obeležil prvo obletnico izvajanja programa, katerega cilj je predvsem izboljšati preskrbo socialno ogroženih s hrano in zmanjšanje količine zavrženih, vendar še uporabnih, živil. Prostovoljci se vsak večer od ponedeljka do sobote po zaprtju trgovin zapeljejo po pripravljeno hrano in jo takoj za tem delijo na sedežu RK socialno ogroženim družinam in posameznikom, s katerimi je predhodno dogovorjeno, da bodo prevzeli živila. Vsak večer prostovoljci razdelijo okrog sto kilogramov hrane, pri čemer je predvsem veliko sadja, zelenjave, peciva in kruha. V enem letu je Rdeči križ razdelil 14 ton hrane, ki jo je skoraj vsak mesec prejelo dobrih 200 družin in posameznikov.

Rdečemu križu redno pomagata tudi domača Fructal d.o.o. s sokovi, marmeladami, otroškimi kašicami in drugim proizvodi, ter Mlinotest d.d., ki nam dnevno zagotavlja svež kruh in v poletnem času tudi topla kosila.

Rdeči križ s pomočjo donatorjev od marca 2014 nudi topla kosila socialno ogroženim posameznikom, ki se večinoma srečujejo tudi z drugimi pridruženimi težavami, kot je bolezen, težave v duševnem zdravju in podobno. Pogosto tudi nimajo socialne mreže, ki bi jim pomagala in jih podpirala. Posledično te osebe večinoma ne bi mogle živeti samostojno,

ampak bi brez pomoči potrebovale institucionalno namestitev. Rdeči križ trenutno vsak delavnik na dom dostavlja topla kosila 12 prejemnikom.

Združenju je topla kosila tekom let podarjalo ali še podarja več gostinskih obratov in javnih zavodov: okrepčevalnici Barbera in Amon, picerija Anja, Dom starejših občanov Ajdovščina, Vrtec Ajdovščina, Osnovna šola Draga Bajca Vipava, Osnovna šola Dobravlje, Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina, Zavod Pristan, Picerija 'Na Placu' Vipava, pizzerija Zmaj in Luft.

Vsem donatorjem se za njihovo pomoč iskreno zahvaljujemo, saj ob vsakodnevnem darovanju omogočajo znatno in zelo dobrodošlo pomoč socialno najšibkejšim. Program toplih kosil podpirata tudi Občina Ajdovščina in Občina Vipava. Najlepša hvala tudi vsem prostovoljcem, med katerimi nekateri dnevno pomagajo pri izvajanju programa. Iz srca hvala vsem!

Rdeči križ Ajdovščina

Čavenske rožice - Cephalaria leucantha)

Beli čopek/ bleda obloglavka

Irena Breščak, PD Ajdovščina

Ni čavenska rožica, ampak topoljubna rastlina Istre, tudi slovenske, in Dalmacije. Kako se je znašla na verjetno edinem rastišču izven ožjega Primorja, je uganka. Nedaleč nad Ajdovščino, ob cesti proti Colu, malo več kot 3 km od Ajdovščine, se razrašča v ozkem, nekaj metrskem pasu, ravno dovolj oddaljena od ceste, da uide košnji obcestne vegetacije. Smetanasto bele glavice zacvetijo poleti in se košatijo še v zgodnji jeseni.

Zgodovnisko je bolj znana pod imenom trentski glavinec (Scabiosa trenta), v čigar sorodstvo je bila za časa življenja Juliusa Kugya napačno uvrščena. Ta planinec, botanik, glasbenik in oboževalec Julijskih Alp jo je zaman iskal v gorah nad Trento, od koder naj bi bila njena herbarijska najdba iz ljubljanskega herbarija botanika B. Hacqueta. Kogar zanima kaj več, naj prebere v knjigi T. Wraberja: Sto znamenitih rastlin na Slovenskem.

Današnji čas, oglati čas -

Corona art izpoved

Člani ustvarjalne skupine Elipsa 2020, ki je v okviru projekta Kulturnega društva Norma7 ustvarjala na daljavo, so svoje večmesečno umetniško bero predstavili javnosti v soboto, 4. septembra 2021, v galeriji Vipavskega Križa na skupinski razstavi Današnji čas, oglati čas.

Domače obiskovalce in številne nad lepotami Vipavske doline navdušene ustvarjalce in goste mariborske in drugih v projektu sodelujočih regij je pozdravil recital poezije in kratkih proznih besedil, ki so jih zapisali literarni ustvarjalci - člani skupine Elipsa 2020. Glasbenoliterarni recital so predstavili člani Dramske skupine Norma7: Majda Birsa, Dragica Čuk Novak, Darinka Slanovec, Klara Štrancar, Srečo Vrbanc, pesnica Vlasta Fabjan in harmonikaš Erik Gregorič.

Lanskoletno novembrsko vabilo društva Norma7 k ustvarjanju na daljavo je privabilo nepričakovano veliko število ljubiteljskih in akademskih ustvarjalcev, mentorjev, članov likovnih in literarnih društev. Število sodelujočih je preraslo začetna pričakovanja. Opravljeno je bilo veliko delo 111-tih posameznikov, ki so v ustvarjanju našli možno obliko zapolnitve časa, ki nam ni bil in nam še vedno ni naklonjen. Zahvala pritiče vsakemu posameznemu članu te žlahtne skupine, ki so svoja v multimedijskem zborniku in likovno literarni zbirki objavljena dela razstavili na pravkar odprti dvomesečni razstavi v Vipavskem Križu in v vizualn ipripovedi postavili dokaz in zagovor ustvarjalnemu namenu samega projekta: »Dopustimo naši ustvarjalnosti razpreti krila!« Rodila se je umetniška CORONA ART izpoved na daljavo združenih , ki je rastla in rastla in rasti še ni videti konca.

Ivana Keber, Kulturno društvbo Norma7

Komorni zbor Ipavska v Benečiji

Ob začetku pevske sezone smo se pevci Komornega zbora Ipavska v soboto, 28. 8. 2021, odpravili k rojakom v Benečijo. Naš pevec Marinko je prevzel organizacijo izleta in nas s svojim vsem dobro poznanim avtobusom popeljal ob Soči do Kobarida, kjer smo si ogledali Sirarski muzej Od planine do Planike, muzej Mlekarne Planika, v katerem je z etnografskimi eksponati in raznovrstnim gradivom prikazana dediščina planinskega pašništva in tradicija posoškega sirarstva. Pot smo nadaljevali čez Livek in Livške Ravne do Kolovrata, muzeja na prostem, ki se nahaja na Poti miru. Ohranjeni jarki pričajo o nekdanji obrambni črti italijanske vojske v prvi svetovni vojni, razgledi na Krn in bližnje vrhove ter pogled na dolino reke Soče pa očarajo vsakega mimoidočega.

Pot je ob poslušanju zgodb in prigod iz bogate Marinkove zakladnice hitro minila, na italijanski strani pa nas je v vasi Klobučari v svoji oštariji že čakal Massimo z odličnimi njoki. Sledil je spust v dolino potoka Rieke, kjer smo se v vasi Hlodič pri zakoncih Rutar z zanimanjem zatopili v bogato etnografsko zbirko in raznorazne razstavljene predmete ter starine, ki so našle mesto v njunem družinskem muzeju, nas pa popeljale v neke druge čase. Posedanje na jesenskem soncu ob naravnem tolmunu v neokrnjeni naravi (in skok pogumnih v osvežilno vodo) je bilo žal prekratko, pot nas je namreč že vodila v Špeter Slovenov ob reki Nadiži, kjer nas je sprejel Jurij Bankič, pomemben kulturni delavec med beneškimi Slovenci.

Pod vodstvom naše zborovodje Damjane Vončina smo v mogočni cerkvi svetega Petra peli pri sveti maši v slovenskem jeziku. Mašo je daroval beneški duhovnik Marino Qualizza, eden izmed zadnjih čedermacev, ki se zavzema za ohranjanje slovenstva v Benečiji in širše, v Špetru pa v slovenščini mašuje vsako soboto zvečer. Po maši smo pevci navdušili zbrane poslušalce še s krajšim nastopom sakralnih skladb, pred cerkvijo pa smo se od naših rojakov poslovili s slovenskimi ljudskimi.

Naše popotovanje smo sklenili z degustacijo Marinkovih vrhunskih vin, napolnjeni z nepozabnimi vtisi z obiska prelepih krajev in srečanj z zanimivimi ljudmi v Benečiji ob skupnem druženju in petju pa smo več kot uspešno začeli z novo pevsko sezono, v kateri v svoje vrste vabimo tudi nove pevce. Vabljeni!

PP

Kapljice tako in drugače

Fotografi 'Primorskega škljoca', ki deluje v okviru Društva upokojencev Ajdovščina, si prizadevamo, da so naše teme izvirne in različne vsako leto. Voda, tekočine, kapljice so vedno zanimiva In obširna tema. Spodbudo smo dobili pri mentorju Bojanu Bizjaku, ki nam je v začetku leta dal kar veliko nalog in sledil našemu delu.

Ovekovečili smo kapljice tako in drugače, od dežnih, ki se lesketajo na cvetu, žlahtne kapljice v kozarčku ali združene v potokih in rekah.

Sedaj je razstava pred nami, izbrane so fotografije, ki so bile deležne pohval mentorja in članov foto sekcije. Vsaka ideja, ki je realizirana, nam da novega elana, da naslednjo začnemo z veseljem.

Razstava je na ogled v avli Ljudske univerze do 24. septembra 2021, po urniku delovanja Ljudske univerze.

Tokrat sodeluje sedem članov sekcije: Alenka N. Bizjak, Vlasta Ferjančič, Nevenka Vidmar, Ivan Skvarča, Bogdan Krapež, Marjan Božič in Pavel Bajec.

Nevenka Vidmar

Danilo Lokar, Dnevniki 1983-1988

Knjiga, ki smo jo pred tednom dni predstavili v Lavričevi knjižnici, že z naslovom pove, da gre za dnevniške zapise pisatelja in ajdovskega zdravnika dr. Danila Lokarja (1892-1989), ki je zadnja leta živel v Domu upokojencev na Taboru v Ljubljani, kjer je umrl v visoki starosti 97 let. V zapisih »ubeseduje svoje življenje od prvih spominov do bivanja v domu, od trenutka, ko se je v senci vrbe v njihovi nekdanji Ogradi zavedal, da je poleg sveta resničnosti še en svet, resničnejši od resničnega,« je na zavihku knjige zapisala Ivana Slamič, ki je pisateljeve dnevnike prepisala in pripravila za objavo.

Ivana Slamič je dnevnike tudi predstavila javnosti. Skozi posamezne zapise, ki jih je prebral Peter Avbar, je izostrila večplastno in zapleteno pisateljevo osebnost. V dnevnikih razmišlja o peklu v sebi, ker se je odločil za praktičnost zdravniškega poklica, čeprav je želel biti samo pisatelj. Boleče odkrito piše o sebi in od drugih. Iz dnevnikov spoznamo Lokarjev ustvarjalni 'credo', zelo žive, prodorne in ostre so pisateljeve polemike z njegovimi literarnimi kritiki. Kot pravi Ivana Slamič, blagruje samoto in se zaveda njenega prekletstva, saj ga je odmikala od ljudi okrog njega, ki pa jim ni dovolil do sebe.

Dnevniški zapisi kar kličejo, da jih vzamemo v roke, pa čeprav iz različnih razlogov. Tisti, ki so Danila Lokarja osebno poznali kot zdravnika ali kot pisatelja, bodo skoznje preslikali lastno videnje tega nekoliko posebnega moža. Drugi so o njem slišali katero od zgodb, ki jih je nekaj, in ga zato želijo spoznati bolj od blizu. Za poznavalce in bralce Lokarjevih del bodo dnevniki dodatno razširili razumevanje njegovega opusa. Ta še zdaleč ni obdelan v obsegu, kot si ga zasluži, zato upamo, da bodo dnevniki pritegnili literarne raziskovalce mlajše generacije.

Knjiga 'Danilo Lokar, Dnevniki 1983-1988' je tretja, ki jo je od 120-letnice pisateljevega rojstva s podporo Občine Ajdovščina izdala Lavričeva knjižnica, sicer skrbnica dela pisateljeve literarne zapuščine (del hrani NUK). Prva (2012) nosi naslov Tri novele (prinaša tudi sloviti Sodni dan na vasi o požigu vasi Ustje pri Ajdovščini), 2018 je izšla knjiga Ajdovski Lokarji in prva svetovna vojna. Pisma in roman Leto osemnajsto s pismi, ki so si jih v času vojne izmenjevali člani družine med sabo. Dnevniki so izšli pred

130-letnico Lokarjevega rojstva prihodnje leto.

Literarna zapuščina s tem še zdaleč ni izčrpana, nedavno je Ivana Slamič odkrila doslej nepoznane partizanske dnevnike.

Soglasje k objavi dnevnikov je dala družina Lokar, nečakinja Mojca Komac in pranečak Miha Lokar sta se udeležila predstavitev.

Artur Lipovž, foto LKA

Opomba: knjigo je mogoče kupiti v enotah Lavričeve knjižnice Ajdovščina ali jo naročiti na tel. (05) 36-44-251 ali 250 oziroma na e-naslov tajnica@ajd.sik.si . Cena 20 EUR.

Knjiga vzbuja samozavest

O pomenu branja in knjige je bilo napisanih veliko lepih misli. Kako je, če se priprejo vrata knjižnice, smo v teh čudnih časih občutili vsi, ki nam je knjiga blizu. Dnevi so bili predolgi, manjkal je trenutek, ko vsemu navkljub, sedeš na kavč s knjigo v roki.

V letošnjem šolskem letu, ki je bilo nenavadno, knjiga posebej praznuje rojstvo pomembnega 'tekmovanja', to je branja za Bralno značko. Pred šestimidesetletji je vzniknilo na Koroškem. Pisatelj Suhodolčan in profesor Kotnik sta bila pobudnika in najprej se je rodila Prežihova bralna značka. Ideja se je hitro razširila po Sloveniji, brez predpisov, od ust do ust, z ljubeznijo požrtvovalnih mentorjev.

Učenci naše regije so brali za Gregorčičevo bralno značko. Najprej so se zanjo navdušili učenci višjih razredov, potem so se jim pridružili še mlajši. V okviru značke so brali knjige po programu, izdelovali čudovite likovne izdelke, pisali dnevnike, povezane s prebranim. »Kdo bo prvi prebral vse?« se je šušljalo po šolskih hodnikih že pred začetkom pouka. Bilo je veselje spremljati ta vrvež, ki je navduševal bralce. K branju so se navadno prijavili vsi učenci v razredu, nekateri so mu namenili tudi nekaj počitniškega časa. Značk, priznanj in knjižnih nagrad za osemletno zvestobo dobri knjigi so se še posebej razveselili učenci, ki mogoče niso bili najuspešnejši na drugih področjih.

Pogovori z bralci so bili tudi za mentorje posebna doživetja. Učenci so pripovedovali svoja spoznanja, radovednost in domišljijo o prebranih delih. Včasih je ta prerasla zgodbo v knjigi in je nastala nova zgodba, tudi prav.

Pri pouku ni bilo časa za sproščen pogovor. Pripovedovanje o knjigah pa ponuja svobodo, toplino in krepi lepe medčloveške odnose.

To gibanje je dobilo podporo pri šolskih vodstvih. Pod svoje okrilje ga je sprejelo MDPM Ajdovščina, ki je organiziralo različna srečanja z ustvarjalci, naročalo značke, priznanja in knjige, bilo je pravi sponzor. Mladinski pisatelji, pesniki in ilustratorji so obiskovali učence po šolah, se z njimi pogovarjali in z odgovori potešili mladostno radovednost. Prepričana sem, da so mnogim generacijam ostali v spominih pogovori s pesnikom Pavčkom, s pisateljem Bevkom, Kosmačem, Lainščkom, Zlobcem, s pisateljicama Branko Jurca in Janjo Vidmar, z ilustratorjem Božom Kosom in mnogimi drugimi.

Ta srečanja so bila prazniki na šolah in velika spodbuda za učence. Veliko so jim pomenili tudi izleti ob koncu osemletnega branja. Obiskali smo Zakojco, Slap ob Idrijci, popeljali smo se v Kotlje, v Vinico, večkrat na Vrsno in še drugam. Včasih se je odpeljalo na nagradni izlet tudi po pet avtobusov bralcev iz naše občine, kamor so sodili tudi učenci iz Vipave.

V blagem spominu mi je kot mentorici ostalo tudi zadnje srečanje s pisateljem Kosmačem, bili smo v Trenti. Tam so se zbrali bralci iz cele naše regije. Kosmačev slavnostni govor je bil prijazen, poln topline in ljubezni do slovenskega jezika, da so besede segle do srca. Poudaril je, da moramo Slovenci čuvati svoj jezik in našo dvojino, kajti naš jezik je zelo natančen. V drugih jezikih povemo, da je za nastanek življenja potrebna množina, vsaj trije, samo z našim jezikom natančno povemo, da sta za to potrebna le dva. Aplavza, ki je potrjeval pisateljeve besede, se še spominjam; menim, da je prav srčna beseda pomembnih kulturnih delavcev je takrat preglasila Skupna jedra, ki so ogrožala naš jezik in narod. Njihova beseda je bila močnejša od orožja, tega ne bi smeli pozabiti.

Ker smo na MDPM Ajdovščina želeli, da bi svoje navdušenje za branje ponudili še komu drugemu, smo k temu povabili dijake Nižje gimnazije Ivan Trinko iz (stare) Gorice. Kar nekaj let smo se srečevali, čeprav so bile težave za prestop meje. To sodelovanje je bilo globlje, kajti v Gorici so učenci naše občine razstavljali svoja likovna dela, sodelovali so s kulturnimi programi. V njih so se predstavljali učenci z lutkovnimi igrami, plesalci, glasbeniki in še marsikdo. Naše druženje je bilo prisrčno, vedro, povezovali sta ga branje in knjiga.

V Republiškem odboru Bralne značke, kjer sem sodelovala, so mladinski ustvarjalci, knjižničarji in pedagogi iskali poti in spodbude, kako navdušiti učence za branje in jim privzgojiti ljubezen do knjige. Ob 40-letnici Bralne značke je bilo čudovito praznovanje v Cankarjevem domu, ki so se ga udeležili zvesti bralci tudi iz naše občine. V slavnostnem nagovoru jih je pohvalil in jih pozdravil predsednik Kučan.

Spomini kar vrejo, je zapisal pisatelj Kosmač. Res, veliko jih je ob tako plemenitem gibanju, ki je povezovalo bralce, učitelje, knjižničarje in starše.

Generacije pridnih bralcev so odšle. Upam, da jih spremljajo najlepši spomini na to 'tekmovanje' in da jim dobra knjiga vliva ponos in samozavest v življenju.

Prepričana sem, da tudi današnji učenci z veseljem vzamejo knjigo v roke in sodelujejo v tem lepem gibanju, saj je branje za Bralno značko plemenito dejanje, to dokazuje njegova starost.

Irena Šinkovec

Severna Makedonija v plamenih

Na zaprosilo Severne Makedonije za reševanje in pomoč pri obvladovanju požarov v naravnem okolju, ki so prizadeli državo, prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite EU Civil Protecion&HumanitarianAid-Echo, ki delno sofinancira intervencijo, je v Severno Makedonijo najprej odšlo 48 pripadnikov gasilskih enot in civilne zaščite s sedemnajstimi vozili. Enoto so sestavljali člani Severnoprimorske in Obalno kraške gasilske zveze, tako iz poklicnih enot kot prostovoljnih društev. Med njimi tudi Miha Bizjak iz PGD Podnanos. Pot z gasilskimi vozili prve skupine iz Ljubljane do Berovega, kjer je bila enota tudi nastanjena, je trajala celih 22 ur.

Požar v naravnem okolju se je s pomočjo vetra širil na zelo velikem območju. Temperature so bile zelo visoke, relativna vlažnost pa nizka, kar je še dodatno pripomoglo k širjenju požara. Prva skupina je opravila res ogromno delo, na pomoč so ji priskočile tudi avstrijske enote, domači gasilci, specialna policija in domačini. Naši fantje so koordinirali postopke gašenja in res so se izkazali ter požar tudi omejili, še preden smo v Makedonijo 10. avgusta odšli z drugo skupino gasilcev, ki je štela 52 operativcev in članov civilne zaščite. Iz naše GZ Ajdovščina sva odšla Sergej Škrlj iz PGD Selo in Kristjan Polanc iz PGD Col. Iz sosednje Vipave sta se nam pridružila Nejc Marc in Mišel Jež. Odpeljali smo se z avtobusi ob 8.00 zjutraj iz Ljubljane, v Berovo pa smo prispeli ob 3.00 zjutraj. Po kratkem spanju v hotelu smo ob 7.00 zjutraj odšli v bazo naših kolegov, ki je bila na nadmorski višini okoli 900 m nad mestom. Takoj smo se seznanili s situacijo na terenu, si predali funkcije in se odpeljali z vozili na samo območje požara. Gorel je predvsem borov gozd in grmičevje s suho travo. Požarišče smo dnevno pregledovali in gasili posamezna žarišča. Ker je bilo požarišče na zelo velikem območju, smo to počeli cele dneve. Gasilske enote v Severni Makedoniji so zelo osiromašene, kar se opreme in znanja tiče, tako da so nas vzeli kar za svoje. Drugi dan smo se odpeljali v 40 km oddaljeno Vinico, kjer smo gasili deponijo smeti, iz katere je ogenj že ušel izpod nadzora, med močnim vetrom smo odstranjevali podrto drevo v Berovem ter gasili stanovanjsko hišo v strnjenem naselju tega mesta. Pri tem smo obvarovali pet bližnjih hiš ter oskrbeli stanovalko le-te. Vsak večer smo obiskali avstrijsko bazo, kjer smo večerjali in kakšno rekli o našem delu.

Kljub skromnemu življenju prebivalcev se nismo mogli načuditi, kako so nam bili ti ljudje za naše delo hvaležni. Imeli so nas dobesedno za heroje, nam ploskali, nas pozdravljali ter zbirali hrano in pijačo za nas gasilce. Ko te sredi mesta pričaka ogromna množica ljudi in ti navdušeno ploska ter se iz bližnjega lokala zasliši Avsenikovo Na Golici, ga ni bilo med nami, da se mu ne bi orosilo oko.

V soboto, 14. avgusta, smo našo prvo gasilsko misijo v tujini končali ter se zjutraj podali proti domu. Z lučkami in sirenami smo se poslovili od mesta Berovo, ljudje pa so nas v znak zahvale in hvaležnosti pozdravljali ob cesti. Tega človek res ne doživi vsak dan. S spremstvom policije se je naš konvoj ustavil v Beogradu, kjer smo prespali, zjutraj nadaljevali pot po Hrvaški ter končno prispeli v Slovenijo. Na misiji smo bili fantje s cele Primorske, delovali smo, kot da bi se med sabo poznali že vrsto let, sklenili veliko prijateljstev in se res lepo razumeli. Pohvala gre tudi pripadnikom Civilne zaščite, ki so bili z nami, za vso logistično in ostalo podporo. V Ljubljani smo se razšli vsak k svojim domačim veseli, da smo se vrnili vsi živi in zdravi ter v Severni Makedoniji pustili ogromen pečat, ki bo tudi nam ostal v spominu za celo življenje.

Kristjan Polanc, poveljnik Gasilske zveze Ajdovščina

17. mednarodni likovni ekstempore

Vipavski Križ 2021

Vzporedno z otvoritvijo 4. mednarodnega bienala akvarela Castra 2021 je potekal v Vipavskem Križu 27. in 28. avgusta 17. mednarodni likovni ekstempore, zadnja leta obarvan v akvarelne barve. Dober glas seže daleč in prav to se zadnja leta dogaja Castri. Vipavska dolina s svojo arhitekturo, kulturo, naravo in seveda vrhunsko organiziranim mednarodnim festivalom akvarela Castra, postaja zaželena destinacija, ne samo za sodelovanje na razstavi Castra v Lokarjevi galeriji, temveč tudi za ustvarjalno druženje s kolegi, pa tudi za odkrivanje lepot naše doline.

Seveda pa v Vipavskem Križu ni bil samo likovni ekstempore in ne samo delovno druženje, v teh par letih, od kar je akvarelno obarvan, se je vanj med nekaterimi ustvarjalci vtkalo tudi prijateljstvo, z nekaterimi ustvarjalci smo se že zelo ujeli, vsi pa so s svojim karakterjem prispevali k odličnemu vzdušju.

Letošnjega ekstempora se je udeležilo 16 akvarelistov iz Slovenije in tujine. Na letošnjem ekstemporu so tako sodelovali Ewald Hinteregger iz Avstrije, Lili Gluić iz Hrvaške, Maria Pietraperzia iz Italije, Eve Mazur iz Poljske, Vasile Trefandir iz Romunije, Maryia Zuyeva iz Ukrajine in Drago Hajdarovič, Janez Ovsec, Matija Cipurić, Mojca Žerjal, Roman Planko, Silva Copič, Silva Karim, Slobodan Milojević, Zora Završnik Črnologar iz Slovenije. Ob zaključku srečanja je komisija izbrala tudi tri nagrade za najboljše akvarele. Nagrada za najboljši in hkrati tudi najbolj izviren avtorski akvarel je prejela domačinka iz Vipavske doline, slikarka Silva Copič, dve drugi, enakovredni nagradi pa sta prejela Maryia Zuyeva iz Ukrajine in Zora Završnik Črnologar iz Slovenije.

Vladimir Bačič

Nagrajene 'Sanje o boljših časih'

Na 56. mednarodni slikarski Ex-tempore Piran 2021 se je prijavilo 195 udeležencev, oddanih je bilo 151 likovnih del. Razstava je postavljena v prostorih Mestne galerije Piran in razstavišča Monfort v Portorožu. Mednarodna strokovna žirija pod vodstvom Mirana Moharja je vsa dela ocenila in za razstavo odbrala 90 likovnih del. Med razstavljavci sta tudi člana Društva Lična hiša Polona Kunaver Ličen in David Ličen. Polona, ki razstavlja pod umetniškim imenom Lona Verlich, je za svojo sliko z naslovom 'Sanje o boljših časih' prejela priznanje strokovne žirije in veliko hotelsko nagrado hotela Piran. Razstava je na ogled do 31. oktobra 2021.

Niko Ličen

Pripovedovalci zgodb na festivalih

Živimo v času, ko skorajda na vsakem koraku naletimo na digitalne podobe, ki naj bi nas zabavale in nam svetovale glede 'ugodnih' priložnosti in nakupov. Protiutež vsemu temu je kamišibaj, edinstvena oblika pripovedovanja zgodb ob ilustracijah (japonsko kami: papir, šibaj: gledališče). Za to 'papirnato' gledališče pripovedovalec uporablja mali lesen odrček (butaj), v katerega vloži običajno lastne ilustracije in jih ob pripovedovanju menjava.

Društvo severnoprimorskih likovnih umetnikov ima že dve leti v svojem članstvu dodatno sekcijo. V njej je vključenih dvajset ustvarjalk, ki se ukvarjajo s kamišibaj gledališčem.

V poletnih mesecih so naše kamišibajkarice sodelovale na več dogodkih, tako v Sloveniji kot v zamejstvu. Eden teh dogodkov se je 8. avgusta odvijal prav v Ajdovščini na Lavričevem trgu, organizatorja sta bila Lavričeva knjižnica in Klub ajdovskih študentov.

Pomemben dosežek ustvarjalk, vključenih v Društvo severnoprimorskih likovnih umetnikov, je bilo sodelovanje na dveh pomembnih festivalih, kamor se lahko uvrstiš le preko selektorja oz. če tvoje delo izstopa po kvaliteti.

Prvi festival, imenovan Beli delfin, se je odvil v Piranu med 19. in 22. avgustom letos. Udeležili so se ga kamišibajkarji iz različnih držav: Francije, Italije, Hrvaške, Srbije, Slovenije in celo iz domovine te umetniške forme, Japonske. Na festival so bile s svojimi kamišibaj predstavami povabljene kar štiri članice iz sekcije Društva severnoprimorskih likovnih umetnikov. Eno od žlahtnih priznanj, ki ga podeljujejo kamišibajkarji iz tujine, je prejela Sliva Karim za predstavi Vitezova pesem F. G. Lorce in uprizoritev Splošne deklaracije človekovih pravic Generalne skupščine OZN.

Med 3. in 5. septembrom se je v Velenju odvijal 9. slovenski festival kamišibaj gledališča. Tudi na omenjeni festival je selektorica Metka Damjan uvrstila pet predstav članic primorskega društva, kar je za našo sekcijo imeniten dosežek.

Upamo, da nam bodo zdravstveni pogoji dopuščali, da bomo lahko letos izvedli še več dogodkov, med drugim tudi za mlado in starejše ajdovsko občinstvo.

S. K., foto Ubald Trnkoczy in Silva Karim

Turizem na Gočah

Mesec september je na Goče prinesel novo pridobitev. Prvo možnost prenočišča v vasi ponujata Polona in Guy, priseljenca, ki se po enem letu v vasi počutita zelo domače.

Najdete ju na sredini vasi, tik ob župnišču in trgovini. Bivanje na Gočah ponuja mir, čist zrak in slikovite sprehode v bližnji okolici. Verjamemo, da bosta vipavska burja in bogato mediteransko podnebje gostom zagotovila popoln oddih za telo in duha. Poloni in Guyu želimo veliko prijetnih in zadovoljnih gostov.

Anja Godnič

Gibanje z zavedanjem za vitalno življenje

Metoda Feldenkrais

Kaj si običajno zaželite ob rojstnem dnevu ali praznikih, ko sprejemate voščila? Kar naenkrat se zgodi, da pridemo v niti ne tako zelo pozna leta, ko se na prvo mesto na seznamu želja uvrsti zdravje. ˝Če bo zdravje, bo vse,˝ se po navadi slišimo reči. Vsi si tega iskreno želimo – kaj pa za dobro zdravje zares storimo?

Po do zdravega, polnega življenja nam med drugim tlakujeta redna telesna in miselna aktivnost. Toda kako najti ustrezno telesno aktivnost, če nam bolečine zaradi slabe drže, zakrčenosti mišic ali globoko zakoreninjenih gibalnih navad, ki smo jih razvili z leti in niso nujno optimalne za nas, začnejo oteževati gibanje? Se lahko – ne glede na našo starost - naučimo gibanja, ki bo za nas prijetnejše, lahkotnejše? Lahko – s pomočjo metode Feldenkrais.

˝Gibanje je življenje, brez gibanja si življenja ni mogoče predstavljati,˝ je eden najbolj znanih navedkov utemeljitelja metode dr. Mosheja Feldenkraisa, fizika in mojstra juda, ki je svoj način učenja gibanja iznašel zaradi lastne težke poškodbe kolena, ki mu je dolga leta zelo oteževala življenje. Opazil je, da določeni gibi poslabšajo stanje kolena in predpostavil, da k temu prispevajo nezavedni vidiki gibanja in da bi jih lahko popravil, če bi razvil dovolj zavedanja.

Metoda Feldenkrais torej izkorišča sposobnost vsakega posameznika, da z močjo zavedanja izboljša fizične in psihične funkcije. Kako to dosežemo? Z nežnimi, počasnimi gibi, ki v kombinaciji z zavedanjem tega, kako se gibljemo in preizkušamo nove možnosti gibanja, sprožijo proces učenja, s katerim možgani reorganizirajo naše gibanje. Pri metodi Feldenkrais imamo na voljo dve obliki dela. Pri delu v skupini nas učitelj metode z ustnimi navodili vodi skozi zaporedje raznolikih gibalnih kombinacij in nas spodbuja, da vsak gib izvedemo čim počasneje, s čim manj mišičnega napora, brez ambicij po doseganju nekega cilja, v skladu s svojimi zmožnostmi, na čim bolj prijeten, lahkoten in vsakič malce drugačen način; da za trenutek počivamo med vsakim gibom; da se izogibamo nelagodju, naprezanju in bolečini ter da posvetimo pozornost temu, kako zaznavamo in občutimo svoje telo v mirovanju in med gibanjem. Tak način dela imenujemo ozaveščanje skozi gib. Lahko pa se udeležimo individualnih ur z učiteljem, ki organizira naše gibanje s pomočjo usmerjene pozornosti, nežnega, tankočutnega in neinvazivnega dotika ter premikanja skeleta. Individualno obravnavo imenujemo funkcionalna integracija in je prilagojena potrebam posameznika.

Učinki metode so večplastni in zaznavni na fizični in psihični ravni, saj so naši mentalni in čustveni vzorci neločljivo povezani z našo držo, mišičnim tonusom ter načinom gibanja. Metoda je koristna za umirjanje stresnega načina življenja, za blaženje kroničnih bolečin, za blaženje posledic poškodb možganov in nevroloških težav, pri delu z otroki z razvojnimi motnjami, kot podpora psihoterapiji, za razvijanje vrhunskih sposobnosti športnikov in uprizoritvenih umetnikov ter za ohranjanje psihofizične vitalnosti.

Če se želite gibati sproščeno in lahkotno, izboljšati držo, ravnotežje, koordinacijo in gibljivost, preseči gibalne omejitve, ki so posledica bolezni ali poškodb, izboljšati samopodobo in postati bolj samozavestni, ponovno vzbuditi otroško radovednost in ustvarjalnost, spremeniti svoje vedenjske vzorce, ki vam onemogočajo živeti polno življenje, razviti svoje potenciale in se počutiti v svojem telesu (spet) doma, potem ste z metodo Feldenkrais na pravi poti.

Pridružite se nam lahko na lekcijah ozaveščanja skozi gib vsak torek ob 19.30 v Ajdovščini, ob torkih zjutraj in sredah zvečer prek spleta ter na občasnih tematskih spletnih delavnicah. Prva izmed njih v letošnji jesenski sezoni bo posvečena hrbtenici, saj so bolečine v hrbtu težava, s katero se vsaj enkrat v življenju sreča večina ljudi. Brezplačno uvodno srečanje v delavnico bo potekalo 30. septembra 2021 ob 20h na spletni platformi Zoom. Za udeležbo na vadbi po metodi Feldenkrais ni potrebno nobeno predznanje, niti dobra telesna pripravljenost.

Za dodatne informacije v zvezi z rednimi lekcijami in delavnicami obiščite spletno stran www.mikrogib.si, pokličite 041 393 513 ali pišite na mateja@mikrogib.si. Prisrčno vabljeni!

Foto: Alenka Pavliha

Paketi za fizične osebe

e-paket
2,99 EUR / mesec
Vključuje:
- osebni račun: odprtje in mesečno vodenje
- elektronska banka: pristopnina in mesečna uporaba
- Mastercard debetna kartica: izdaja, redne menjave, uporaba
- trajniki: neomejeno
- direktne bremenitve: neomejeno
- elektronski nalogi – domače in regulirane čezmejne plačilne transakcijedo 50.000 EUR: **do 10 mesečno**

paket standard
4,99 EUR mesečno
Vključuje:
- osebni račun: odprtje in mesečno vodenje
- Mastercard debetna kartica: izdaja, redne menjave, uporaba
- papirnati nalogi (UPN) – domače in regulirane čezmejne plačilne transakcije do 50.000 EUR: **do 6 mesečno**

e-paket s plačilno kartico Mastercard
3,99 EUR mesečno
Vključuje:
- osebni račun: odprtje in mesečno vodenje
- elektronska banka: pristopnina in mesečna uporaba
- Mastercard debetna kartica: izdaja, redne menjave, uporaba
- trajniki: neomejeno
- direktne bremenitve: neomejeno
- elektronski nalogi – domače in regulirane čezmejne plačilne transakcije do 50.000 EUR: **do 10 mesečno**
- Mastercard kreditna kartica: izdaja, redne menjave, uporaba

Primorska hranilnica d.d.
Glavni trg 15, 5271 Vipava
Tel.: (05) 366 45 00
info@phv.si

Bančništvo. Tukaj. Zdaj.
www.phv.si

PH Primorska hranilnica

V spomin

Pavel Bogataj (1933–2021)

Od izjemnega učitelja se je na pokopališču v Ajdovščini 24. 8. 2021 poslovila nepregledna množica njegovih učencev, sodelavcev, stanovskih tovarišev, staršev, planinskih sopotnikov in someščanov.

Beseda, najmočnejša oblikovalka odnosov med nami. V šoli, kljub razvoju poučevalnih tehnologij, edina, ki zares vzgaja in izobražuje, ki je prava opora rastočim mladim ljudem. Kako z njo, ubogo in revno, izreči spomin na dragega in spoštovanega sodelavca Pavla Bogataja, učitelja zgodovine in geografije na osnovni šoli v Ajdovščini, edini v našem mestu v času njegovega dela, poučevanja in sobivanja s sodelavci, učenci in starši. Od 2. septembra 1959 do 31. avgusta 1994.

Beseda, kako zaobjeti z njo zemeljsko bivanje Pavleta Bogataja, posvečeno temeljnemu določilu njegovega bitja in žitja: biti človek, zvest samemu sebi v spreminjajočem se času, ki nas kleše in oblikuje. Biti vedno človek, razmišljujoč in trden, ranljiv, a nezlomljiv, pokončen in ponižno sprejemajoč vse, kar dan za dnevom življenje da in prinese.

Spomin. Najino skupno delo od mojega ajdovskega prvega učiteljskega dne septembra 1968: osnovnošolske in gimnazijske prireditve ob dnevu OZN, 24. oktobru, petintrideset avgustov, ko smo že vstopali v novo šolsko leto, mislili, kako ga bomo oblikovali, kaj nam bo prineslo, čemu se bomo posvetili in kaj bo v nas spremenilo.

Vidim ga v prepolni učilnici med sodelavci in berem na njegovem obrazu odziv na nujna, uradna sporočila in čutim, kdaj je govorjenje hladno uradniško, zapomni si ga, ker bo morda določalo njegovo delo. Vidim, kdaj se v njegovih očeh zaiskri ter si misel zapiše. Čutim, kdaj pritrjuje in kdaj se odloči, da bo šel svojo pot, uradniškim predpisom navkljub. Zaslutim, da so ves čas pred njim in z njim otroci, učenci, ki bo z njimi delal, da jim bo moral dati vse svoje srce, vso svojo misel in vsega svojega ustvarjalnega duha, če bo hotel, da z njim in ob njem rastejo. Zaslutim, da so za otroki družine, starši in sorojenci, da je življenje v vsej mnogoterosti, da so radosti in bolečine, da so otroci, ki so srečni, in otroci, ki v svojem malem velikem bivanju živijo nesrečo. Nanje najbolj misli. Vem, da se v njem zbirajo naša občutenja, naše usode in vame gre njegova misel, da smo vsak s svojim bivanjem samo ljudje, ki moramo vsak dan, vedno znova rasti in premagovati svoj jaz, svoj neustavljivi ego.

Pavletov mir, ker je vedel, kako bo delal. Pavletova neomajnost, ker je vedel, da je hrbtenica našega bivanja znanje, da je naša skupna in vsakodnevna dolžnost stopanje navzgor, smiselna hoja v goro spoznanja. Pavletovo spoštovanje vsakega živega bitja, otroškega in odraslega, njegovo sprejemanje različnosti in drugačnosti mišljenj in okoliščin, v katerih smo in ki nas določajo. Njegovo absolutno poštenje, za nekatere naivno poštenje, in trdno prepričanje, da smo ljudje dobri, da se z udobnih cest udobja vedno zmoremo vrniti na težko stezo človečnosti.

Vidim ga, osemletnika iz Blekove vasi pri Logatcu, kako po veliki noči 1941 vstopa v svojo učilnico, v kateri so čez praznik namesto fotografij dinastije Karađorđević in pesnika Prešerna obesili sliki Mussolinija in kralja Emanuela. Vidim ga v njegovi veliki družini, ubožni, a polni ljubezni in sočutja, ko gre vsak dan z obrobja v šolo v Dolnjem Logatcu, obdanem z bodečo žico. Čutim njegov strah, ko vdrejo k njim vlasovci in zasejejo v družino zlo, čutim skrb njegove matere za njeno sestro, ki jo odpeljejo na Rab, slutim misel otroka, da mora doumeti in spoznati, ob očetu in materi, kaj in kdo je človek. Da on, deček Pavel, ob sebi potrebuje dobre ljudi, starše in učitelje, če hoče odrasti. Njegova pot je bila tako določena, biti učitelj in pomočnik otrokom v odraščanju.

Pavletovi spomini na sošolce učiteljiščnike v Ljubljani in Mariboru, Pavletovi spoštljivi zapisi o učiteljih, ki so bili njegovi pomočniki, Pavletovo sprejemanje dekretov o razporeditvi na delo v Medano, Bukovico, na Dobrovo in nazadnje, po študiju na Višji pedagoški šoli, njegova izbira Ajdovščine in njene burje, ki je skoraj simbolno zaznamovala njegov prvi učiteljski dan v našem mestu. Vetriti in prevetriti je treba vedno znova in vsak dan svojo misel, stati trdno na tleh, biti Pavle, odrasli moški z družino, ki zmore in zna vsak dan znova biti dober človek. Njegova beseda je mirna, a odločna, njegov pogled je strog, a nikoli obsojajoč, njegovo ravnanje je pomoč otrokom in odraslim v iskanju lastne poti. Biti zvest sebi in svoji misli tudi takrat in predvsem takrat, ko spreminjajoči časi menjajo imena ustanovi, na kateri dela, ko ene fotografije na steni nadomeščajo druge, ko ene misli vstopajo v učilnice namesto drugih, pred njim pa so ves čas, od včeraj do jutri, isti otroci z velikimi, začudenimi očmi, z upanjem in strahom, z nedoumevanjem in pričakovanjem. Mali, nekajletni otroci, taki kot je bil on leta 1941.

Znanje, vedenje: z njima gre človekova pot navzgor. Zato tiho, brez velikih besed študira, dokonča ob družini študij zgodovine na Filozofski fakulteti, razmišlja in piše, živo spremlja življenja učencev in njihovih družin, je opora sodelavcem in njegov mir je blagodejna voda, ki napaja ure nemira, šolskih stisk in zgoščenih časov. Sprejema zadolžitve, dodatne ure, vse obveznosti opravi brez muke in jeze, vodi zgodovinski krožek in krožek OZN, s katerim oblikuje generacije učencev in razvija zavest sobivanja, spoštovanja, upoštevanja in miru. Uči na Ljudski univerzi, ker ve, kako pomembno je znanje, uči na obeh gimnazijah v zgornji Vipavski dolini, v Ajdovščini in na škofijski v Vipavi. Je član ajdovskega Planinskega društva, dela pri Društvu Most, Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ajdovščini, kjer vodi zgodovinski krožek. Bere, dela, ustvarja in se polni z novimi vedenji, ki jih brez velikih besed daje naprej, ves čas on: Pavle, zvest samemu sebi in svoji misli, vernik evangelijskega sporočila ljubezni do bližnjega, zvest izročilu družine, ki ga prenaša ob ženi Marjetki in skupaj z njo v svojo družino. Ne sodi, samo spoštuje, ne razglaša, le gleda in da roko vsakemu, prav vsakemu, ki je roke potreben. Zanj ni ne levih in ne desnih, smo samo ljudje, ki potrebujemo drugega.

Priznanja za pedagoško delo, koliko priznanj za delo z mladimi in odraslimi in med njimi najvišje občinsko Petomajsko priznanje za pedagoško delo. Sprejema ga z radostjo in ve, da je del celote, da ni samotni otok, sprejema ga za vse otroke in njihove učitelje, za starše. Pavle, dobri človek iz Blekove vasi, kmečki otrok, ki je rasel z zemljo in se k njej po urah in dnevih učiteljskega dela vrača po mir in zlitost svetov.

Pavle, mož in oče: z ženo urejena in spoštljiva spremljata dogajanje v mestu, sta na razstavah, nastopih, predstavah, literarnih večerih, prireditvah, ki delovnemu dnevu dodajajo svetlobo. Trem njunim hčeram sta ljubezen in strogost opora v rašči, mladim družinam daje absolutno ljubezen.

Njegova družina je ob njegovi smrti na socialnem omrežju sporočila: "Ugasnilo je plemenito srce. Umrl je Pavel Bogataj, profesor zgodovine v pokoju."

In nato besede, mnogo spoštljivih in sočutnih besed njegovih učencev in prijateljev, besed občudovanja in priznanja, da je Pavle v vsakega od nas vtisnil svojo sled, da je bil naš kažipot, sograditelj naših poti, sooblikovalec naših življenj, da so sledi globoke in močne, da zaradi njih in z njimi živi v nas, da je dopolnil in izpolnil svoj življenjski načrt. Da trpljenje in bolezen ne moreta ugasniti svetlobe upanja, da je Pavle, izjemni učitelj, premogel in zmogel dobroto, ki smo je bili deležni in vedno vredni tudi mi.

Zato Pavle je, ves čas je, v nas je zasejal večno živo Sofoklejevo sporočilo, ki je postalo njegovo življenjsko vodilo: »Mnogo silnega krije svet, a nič ni silno tako kot človek.«

Ivana Slamič

Zmaga na uvodu v sezono!

Ajdovske Police so po poletnem premoru znova gostile ligaško tekmo. V soboto so na parket stopile rokometašice Mlinotesta, ki so gostile ekipo Ptuja in brez težav zabeležile prvo zmago v sezoni. Končni izid je bil 32: 23, največ zadetkov pa je k domači zmagi prispevala Nataša Janković Rustja. Znana sta tudi datuma obeh tekem v evropskem tekmovanju EHF Cup. Kluba sta se dogovorila, da bosta obe tekmi odigrani na Policah in sicer v četrtek, 14. 10. in v petek, 15. 10. 2021 s pričetkom ob 20.00. Tekmec v drugem krogu pokala je švedski Kristianstad.

V soboto, 11. septembra, so na parket ajdovske dvorane prvič v novi tekmovalni sezoni stopile Mlinarke, ki so upravičile vlogo favoritinj in z rezultatom 32:23 premagale Ptujčanke.

Štajerke so obračun sicer odprle obetavno in bile v uvodnih minutah konkurenčne. Ajdovke so prvič v vodstvo prešle šele v 18. minuti. Ptujčanke so se v rezultatski bližini Mlinark uspele zadržati še do odmora, nato pa je stroj gostiteljic začel delovati na vse višjih obratih. Ajdovke so z agresivno obrambo prišle do odvzetih žog in protinapadov, ki so jih v gole na nasprotni strani pretvorile predvsem Nataša Jankovič Rustja, Maja Grmek, Ana Abina in Teja Ferfolja. Po omenjeni seriji so domačinke srečanje rutinirano pripeljale do konca.

»Ekipa je precej spremenjena. Marsikaj še ne deluje avtomatsko, vendar sem od deklet zahteval oster ritem tudi za ceno napak. Imamo številčno bogato zasedbo z dolgo klopjo. Narekovanje ritma mora biti in bo naš adut v tem prvenstvu, v katerem na treningih prvič po dolgih letih teče pravi boj, katera od deklet bo sploh prišla v postavo, ki bo vpisana v zapisnik tekme,« je povedal ajdovski trener Jan Žbogar.

Naslednja domača tekma bo na Policah v soboto, 25. septembra, ko v mesto burje prihaja RK Zelene doline Žalec.

Deni Stibilj,
foto Robert Ferjančič

DP v letenju z ultralahkimi letali

Na letališču v Ajdovščini je med 3. in 5. septembrom potekalo Državno prvenstvo v letenju z ultralahkimi letali, na katerem je nastopilo devet ekip. Na oder za zmagovalce sta se uvrstili dve ekipi iz Aerokluba Gorica, prvo mesto sta zasedla lanska podprvaka Nejc Faganelj in Patrik Šemole, tretje mesto pa Martin Vadnu in Tomi Ilijaš.

Slovesnosti ob zaključku tekmovanja so se udeležili tudi Mitja Tripković, podžupan občine Ajdovščina, Simon Rosič, podžupan Mestne občine Nova Gorica ter Robert Latin, predsednik UL komisije pri Letalski zvezi Slovenije, ki so podelili nagrade zmagovalcem (na fotografiji).

Letošnje državno prvenstvo je Aeroklub Gorica organiziral v sodelovanju z gostiteljem, Aeroklubom Josip Križaj iz Ajdovščine. Glavni sodnik, Bojan Sajovic, je potrdil, da je tekmovanje potekalo na visoki ravni, ekipe pa so bile zelo izenačene: »Predvsem pri prvi nalogi, navigaciji in časovni točnosti, se je pokazalo, da da so tekmovalci zelo dobro sledili začrtani trasi, svojo kakovost pa so pokazali tudi pri drugi nalogi, točnosti pristajanja, ki je bila zaradi vetra precej otežena.«

Vodja tekmovanja in predsednik Aerokluba Gorica, Valter Faganelj je izrazil zadovoljstvo nad udeležbo letalskih posadk, med katerimi so bili najboljši Slovenci v ultralahkem letenju: »V letošnjem letu, ko na Goriškem obeležujemo 135. obletnico rojstva prvega slovenskega letalca Edvarda Rusjana, državno prvenstvo še dodatno pripomore k promociji bogate dediščine in dolge tradicije na področju tehniške kulture, letenja in letalskega športa na Goriškem. Z organizacijo prvenstva želimo obenem dodati nov pomen in veljavo tekmovalnemu letenju, ki je bilo v preteklosti precej bolj razvito, v Sloveniji imamo namreč dovolj kakovostnih pilotov, ki lahko nastopijo na takšnih tekmovanjih.

Kljub temu, da je veter krojil tudi zadnji dan tekmovanja in so bili organizatorji primorani za nedeljo načrtovano disciplino odpovedati, so zadovoljni, da so državno prvenstvo zaključili uspešno in regularno ter upravičili zaupanje Letalske zveze Slovenije, ki jih je pooblastila za izvedbo Državnega prvenstva v letenju z ultralahkimi letali.

Plesalki iz Plesnega kluba EL1 na EP

Ples ni cilj, ampak je raznoliko, razgibano, pustolovsko potovanje – če želimo, bo poti pred nami vedno dovolj in vsaka pot nas bo nekam pripeljala.

9.9.2021 sta pravo 'plesno potovanje' doživeli plesalki plesnega kluba EL1 Gala Nera Artač in Asja Laharnar.

Z vrhunskimi rezultati na državnem tekmovanju PZS, sta si priplesali vstopnico za evropsko tekmovanje na Poljskem. Plesalki sta prvič v življenju doživeli mednarodno tekmovanje, nabrali veliko novih nepozabnih izkušenj, spominov in za piko na i osvojili tudi vrhunske rezultate.

Med kar 60 solisti v kategoriji solo hip-hop otroci je Gala Nera Artač osvojila 8. mesto, Asja Laharnar pa si je priplesala 23. mesto.

Plesalki zagotovo ne bosta pozabili nove plesne izkušnje in vseh dogodivščin na Poljskem.

Velike zasluge za odlično uvrstitev in napredovanje plesalcev gredo trenerjem in vodji plesnega kluba EL1-Eleni Mikuž, ki otroke spodbujata in motivirata na vsakem plesnem koraku. Prav tako pa gredo zasluge tudi staršem, ki otrokom pomagajo živeti njihove sanje in jim to omogočajo. Ne pozabimo pa na plesalce same, saj se njihova volja, energija in trdo delo, ljubezen do plesa pokažejo na tekmovalnem odru, posledično pa tudi njihovi rezultati.

Čestitamo vsem plesalcem in jim želimo še več novih plesnih izzivov in uspehov!

RK Ajdovščina pred novo sezono

Ajdovski rokometaši se že dober mesec pripravljajo na novo sezono. Po povprečni lanski sezoni v 2. državni rokometni ligi so letos trdno odločeni, da bodo poskusili prestopiti v višji rang tekmovanja, torej v 1. B državno ligo.

Nekatere spremembe so se zgodile tudi v igralskem kadru. Prišel je vratar Žiga Kastelic, ki je prej branil pri Mokercu z Iga. Nadomestil bo vrzel po prekinitvi kariere Luke Staniča zaradi službenih obveznosti. Na levem zunanjem bo igral hrvaški igralec Hrvoje Kokan, na desni strani napada pa je konkurenco okrepil prav tako Hrvat, levoroki Risto Misita. Oba sta že okusila igranje v evropskem Challenge pokalu, prvi v dresu Siscie iz Siska, drugi pa pri klubu Proleter Naftagas iz Zrenjanina.

Klub je zapustil zadnja leta nepogrešljivi Domen Pelicon, ki se je preselil k sosednjemu drugoligašu Novi Gorici, ki ima po daljšem času spet člansko ekipo.

Trener Roman Šimon je igralce zbral že 1. avgusta, tako da je sedaj za njimi že najtežji del priprav, pridobivanje osnovne in specialne fizične pripravljenosti in vzdržljivosti. Zato so v avgustu veliko časa prebili na atletskem stadionu v Vipavi. Specifične treninge moči so seveda največ opravili v domačih dvoranah na Policah in v Dobravljah.

Sedaj so na vrsti individualni in skupinski tehnično-taktični treningi, začeli pa so tudi že s prvimi pripravljalnimi tekmami.

Športni direktor Rok Vovk – Šeki in tehnični vodja Branko Ipavec sta pretekli vikend trenerja in igralce odpeljala na krajše priprave v Kostreno pri Reki. Ob treningih so odigrali tudi dve prijateljski pripravljalni tekmi. V prvi so se pomerili z MRK Kozala z Reke. Gostitelje so v zanimivi tekmi premagali za tri gole, rezultat je bil 28:31. Naslednji dan so se pomerili še s klubom Mornar – Crikvenica. V izenačenem dvoboju je bil tudi rezultat temu primeren, saj se je tekma končala z rezultatom 27:27. Oba hrvaška kluba nastopata v drugem kakovostnem rangu, saj tekmujeta v 1. hrvaški rokometni ligi – Jug.

Klub se ob tem zahvaljuje vsem svojim pokroviteljem. Posebej so hvaležni podjetju Prevozi Markovič iz Vipave za zgledno sodelovanje. Podjetje jim je namreč brezplačno posodilo dva kombija, da so lahko odšli na mini priprave.

RK Ajdovščina

Hvala, Športno društvo Fuzbalerček!

ŠD Fuzbalerček v času poletnih počitnic izvaja športno obarvane počitnice za otroke stare od 5 do 13 let. 'Fuzbalerčkove počitnice' so se, kot vsako leto zaključile z dobrodelno dražbo dresov znanih nogometašev in ostalih svetovno znanih športnikov. S pomočjo dobrosrčnih dražiteljev lokalnega okolja in širom Slovenije so zbrali kar 4.000 EUR. S pomočjo ŠD Fuzbalerčka, njihovo srčnostjo in zagnanostjo, lahko tudi v letošnjem šolskem letu izvajamo v CIRIUS Vipava hipoterapijo in terapije s pomočjo psa. Tako otrokom in mladostnikom omogočimo edinstvene in nenadomestljive terapije. Pozitiven vpliv terapij na nevromotoriko, sociomotoriko in čutno-gibalne izkušnje ter izboljšanje lastne zaznave telesa in zaupanje v samega sebe pripomore k celostnemu razvoju otroka in mladostnika.

V imenu vseh otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami iz CIRIUS-a Vipava se jim srčno in iskreno zahvaljujemo za njihovo podporo in zaupanje.

Manuela Urankar, CIRIUS Vipava

Kdo smo mi? Smo viceprvaki ADC!

Vsaka novo začeta pot je neznanka. To velja tudi za poklic, ki ga izberemo, ali dejavnost, s katero želimo zapolniti svoj prosti čas. Ne vemo, kaj nas čaka. A ker nas človeška narava sili k nenehnemu napredku, nam večinoma ni dovolj, da preprosto nekaj počnemo, ampak želimo po določenem času vedeti, kako dobri smo pri tem. In tako nam primerjanje z drugimi enako mislečimi postane po eni strani ogledalo, po drugi pa svojevrsten užitek, še posebej, če smo pri tem uspešni.

Plesni center ADC pod vodstvom Alice Stojko Saliu spada med tiste ajdovske sredine, ki so nas v svoji 12-letni zgodovini z uspehi dobesedno razvadile, saj se s priznanji za svoje vrhunske dosežke vračajo s tako rekoč vseh gostovanj. Čisto sveže srebrno odličje so si priplesali na evropskem prvenstvu za plesalke in plesalce v hip hopu, electricboogieju in breakdancu, ki se je od 9. do 11. septembra odvijalo v poljskem mestu Brzeg Dolny: članska hip hop formacija pod trenersko taktirko Leje Messec je dosegla izjemno 2. mesto, uspeh ADC pa sta dopolnila še Jon Ličen, ki je s slovensko ekipo breakdancerjev osvojil bron, in mladinec Nick Keber, ki je tekmoval v electricboogieju in hip hopu solo ter v številčni konkurenci osvojil 28. in 18. mesto.

Kako velika je predvsem srebrna medalja mladih ajdovskih plesalcev, priča dejstvo, da so jo osvojili na tekmovanju, ki spada med največje dogodke v organizaciji Mednarodne plesne zveze (IDO). Kot je povedala Alice Stojko Saliu»že sodelovati na teh tekmah veliko pomeni, saj je konkurenca izjemno huda, plesalci pa vrhunsko natrenirani in pripravljeni. Uspeh je bil že to, da smo se kvalificirali na evropsko prvenstvo in sicer s tretjim mestom na državnem prvenstvu. Presrečni smo bili, ko smo si na Poljskem priplesali finale, drugo mesto pa je sploh češnjica na vrhu torte.«

Uspehi, kot je ta, pa ne pridejo sami od sebe in tudi ne čez noč. Za 'poljskim srebrom' se skrivajo leta izkušenj, ogromno treningov, predvsem v tednih pred tekmovanjem, in seveda skrbno načrtovana koreografija ter zunanja podoba ekipe, ki ju je pripravila trenerka Leja. In kot je po eni strani vsaka skupina celota, te preprosto ni brez posameznikov. K ajdovskemu uspehu so pripomogli: Brigita Kuštrin, Karin Fikfak, Martin DiFalco, Kiara Trtnik Garcia, Fozia Saliu, Lana Stibilj, Manca Sirk, Neja Ličen, Lili Grudina, Elin Trobec, Neža Vrtovec, Zoja Volk, Lea Vodopivec, Tija Batič, Matic Kolar Tratnik, Evelin Bajc, Leja Messec in Veronika Knafelc.

»S plesom se svet vrti.« Tako pravi moto Plesnega centra ADC. In čeprav je osnovni namen plesne šole ples in poglavitni cilj »razširiti veselje do plesa na vse starostne skupine, vse od najmlajših predšolskih otrok pa do upokojencev« (tako so v ADC zapisali na spletni strani), pa se v tem svetu plesa vrtijo tudi mnogi drugi posamezniki, predvsem starši. Nekateri, kot Tina Žunko, pomagajo, da je vse organizirano, kot mora biti, Ksenija Trobec sešije kostume, Anica Stojko s pomočjo staršev pripravi pogostitev, dekorira sprejem itd. Moči so starši otrok združili tudi ob vrnitvi svojih zmagovalcev, ko so jim na ajdovski avtobusni postaji ponosni pripravili bučen sprejem.

Velika zahvala gre tudi sponzorjem - Volk Gips d.o.o., Kalcer d.o.o., Elita Nagode d.o.o. ter Občini Ajdovščina za finančno pomoč.

Čestitke dodajamo tudi mi in želimo, naj se njihov svet še naprej vrti v zmagovalnem ritmu!

B.K.

Latnik - Zgornjevipavski časnik izdaja: LATNIK d.o.o., Goriška cesta 64, 5270 Ajdovščina • Tisk: Delo TS •
Tel. uredništva: 05 36 71 501 • e-mail: info.latnik@gmail.com